

Proletari din toate țările, uniți-vă!

IN ACEST NUMĂR:

DE TOT

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

Kilimandjaro –
măreața cușmă a Africii

de N. HOHLOV

Tokio cel pestriț

de S. OȘEVEROV și B. CEHONIN
(pag. 6-7)

Academicianului sovietic Lev Landau i se înmînează Premiul Nobel pentru fizică pe anul 1962

CITITI:

**15 ani de avînt
neînterupt
al economiei naționale**

de ing. MIRCEA POPESCU
(pag. 3)

BORIS BALTER

**ADIO,
COPILĂRIE**

Biblioteca „VEAC NOU” nr. 24

(pag. 9-10)

ANUL XVIII

51

(927)

21 decembrie 1962

12 PAGINI, 1 LEU

memento

**o inimă
nouă
pentru
anita?**

„Sintem convinși că el va putea să facă ceva pentru a o vindeca pe fetița noastră... Toată speranța ne-o punem într-insul!”

Aceste patetice fraze au fost rostite de o mamă. Ea se numește Else Hegelund Jensen și locuiește în Danemarca. Fiica ei, Anita, a fost condamnată la moarte. Nu de un tribunal — Anita abia a împlinit trei ani — ci de toți medicii care au consultat-o pînă acum. Fetița suferă de o gravă maladie a inimii, care provoacă îngroșarea musculaturii cardiace și încetinirea progresivă a contracțiilor. Deocamdată Anita se comportă ca un copil normal. Dar dacă boala nu va fi oprită, într-un viitor nu prea îndepărtat inima ei va înceta să mai pulseze.

Interniștii, pediatrii și cardiologii danezi care au examinat-o înaltă neputințioși din umeri. „Nu există remediu pentru această maladie, declară ei în unanimitate. Anita mai are de trăit câteva luni, cel mult un an”.

Părinții fetiței s-au adresat atunci chirurgilor: poate că o operație pe inimă ar fi salvatoare? Dar chirurgii au fost la fel de pesimiști ca și confrății lor de alte specialități: nu, inima Anitei, cu pereții ei îngroșați și rigizi, nu poate suporta o intervenție. Dacă ar fi avut o altă inimă, atunci s-ar fi putut face o tentativă. Dar așa...

O altă inimă? Auzind aceste cuvinte, părinții Anitei și-au amintit că citiseră ceva în privința aceasta. Citiseră că la Moscova, profesorul V. Demihov a făcut grefe cardiace, implantând în trupul unor ciini inimi prelevate de la alții. Experiențele reușiseră perfect și ciinii se bucurau de cea mai deplină sănătate. *)

Doamna Jensen s-a adresat atunci profesorului Demihov cu o scrisoare: „Îl implor pe marele chirurg sovietic să o examineze pe Anita și, dacă consideră că este posibil, să-i grefeze o inimă nouă și sănătoasă”.

Deznădăjduitul apel al mamei nu a rămas fără răspuns. Profesorul Demihov a spus că este gata să participe la un consult medical al fetiței și să facă tot ce-i stă în putință pentru a o ajuta. „Dar, a adăugat el, o operație de acest gen pe o inimă omească nu se poate face decât în clipa cînd vom fi pe deplin siguri de succesul ei. Pentru aceasta este necesar să realizăm mai întîi câteva grefe cardiace la maimuțe”.

Savantul sovietic și-a exprimat speranța că în 1963 se va putea trece la transplantările de inimă în organismul uman. Părinții Anitei au primit cu o imensă recunoștință răspunsul profesorului Demihov și au declarat că așteaptă cu nerăbdare clipa cînd vor pleca la Moscova.

Va aduce 1963 o inimă nouă pentru Anita?

m.n.

*) Vezi „Veac nou” numărul 40 din 5 octombrie și numărul 48 din 30 noiembrie a.c.

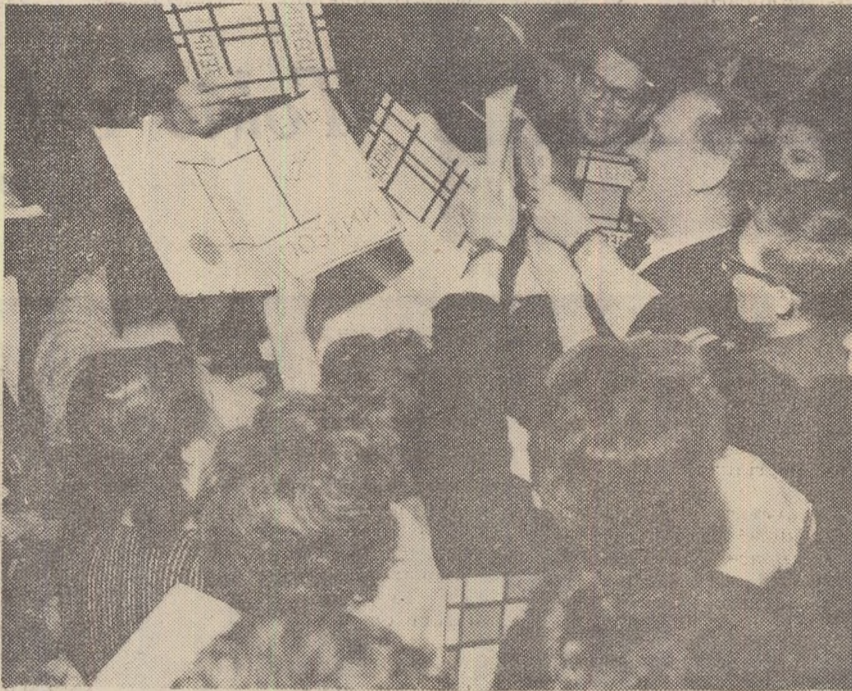
**ziua
poeziei**

La 16 decembrie la Moscova a avut loc tradiționala Zi a poeziei, sărbătoare a poezilor și a cititorilor, a întregii literaturi sovietice.

Această interesantă tradiție literară s-a născut acum șapte ani — la 11 septembrie 1955, zi cînd peste o sută de poeți s-au întîlnit cu cititorii lor în librăriile din Moscova. Alături de vinzători, poezii — consacrați și începători — au vîndut cărți ale lor și ale confrăților de condi au dat autografe, apoi au citit versuri...

Prima Zi a poeziei a arătat de cîtă popularitate se bucură versurile în țara sovietică, cît de mult înțeleg și iubesc cititorii adevărata poezie.

Tradiția născută astfel s-a dezvoltat. În 1956, a apărut o culegere specială de versuri intitulată: „Ziua poeziei”. Printre autorii care semnau se numărau Nikolai Aseev, Nikolai Zabolotki, Vladimir Lugoskoi, Anna Ahmatova și mulți alții. Culegerea s-a epuizat literalmente fulgerător. Drept care s-a hotărît publicarea ei anuală. În fiecare an, apar în cadrul

Poetul Serghei Mihalkov, asaltat de amatorii de autografe

ei rubrici, teme, nume noi. Un lucru rămîne, însă, neschimbat: fiecare culegere oferă cititorului un tablou actual al poeziei sovietice, nume reprezentative pentru anul poetic respectiv.

Ziua poeziei crește în timp și în spațiu. În 1956 Ehrenburg scria: „Ce bine că a venit vremea versurilor!” Da, vremea aceasta a venit. Azi, poezii sovietice visează la o Zi internațională a poeziei.

l.s.

**robotul
nu dă
greș**

În zilele noastre, mașinile automate au devenit ceva firesc. Ele îl scutesc pe om de multe munci grele și periculoase, aducîndu-și contribuția la fabricarea oțelului și uzinarea pieselor, la montarea mecanismelor... Și totuși, nu poți să nu te minunezi văzînd de ce e în stare mintea omului.

Recent, pe terenul experimental al Centrului de cercetări al Direcției construcțiilor din Moscova a fost elaborată o metodă de montare automată a caselor. Principalul rol în această operațiune revine unei macarale care, la exterior, nu se deosebește cu nimic de o macara turn obișnuită. Manipulantul este înlocuit de un dispozitiv electronic care-și „amintește” la perfecție ordinea montării de la prima și pînă la ultima operațiune. Căci, dacă în activitatea unui muncitor reușita depinde de experiența lui personală, în cazul mașinii automate greșelile sint cu desăvîrșire excluse.

Macaraua e dirijată prin radio.

Montorul poartă pe piept un emițător de dimensiunile a două pachete de țigări. Atunci cînd apasă pe butonul cu indicația „pornit” macaraua începe să caute piesa necesară. Ar fi în zadar să încerci să dezorientezi acest mecanism „inteligent”, căci el nu va executa nici un ordin defectuos.

Dar originalul robot mai dispune și de alte calități. Dacă macaraua se defectează, el e capabil să-i pună diagnosticul! Într-adevăr, iată că pe un tablou luminos apare următoarea inscripție: „Pînă în blocul 5”.

contemporaneității. Regia spectacolului este semnată de L. Varpahovski. Actorii Rufina Nifontova, V. Doronin, V. Telegin și V. Korșunov fac cunoștință publicului cu caractere deosebit de interesante.

Destinele interesante ale multor oameni, evenimente cu adînci semnificații se întîlnesc în filele jurnalului Elisavetei Nikandrovna, inginer pe un mare șantier. Piesa lui Kostantin Finn „Jurnalul unei femei” a fost montată de teatrul „Pușkin” și constituie unul din cele mai solicitate spectacole ale stagiunii. Se poate afirma că autorul își pune eroii să acționeze în situații excepționale. Dar tocmai aceste situații, tocmai acele momente cruciale din viața personajelor permit colectivului teatral (regizor N. Petrov) să releve într-un mod strălucit ideea unității spirituale a diferitelor generații de oameni sovietici. Confirmarea cea mai concludentă a acestei idei aduse de dramaturg în centrul dezbaterii scenice, o constituie întreaga comportare a eroinei, Elisavetei Nikandrovna. Rolul acesteia este interpretat de L. Skopina.

Continuînd legăturile de colaborare cu Teatrul central de copii din Moscova, dramaturgul Viktor Rozov a scris pentru acest colectiv cea de a șasea piesă a sa, intitulată „Înainte de cină”. Regia aparține lui A. Efros. În familia Nedelinilor și Egorovilor se fac pregătiri pentru tradiționala masă festivă din ajunul noului an școlar. Totul este pregătit pentru această sărbătoare de familie. Dar cu cîteva clipe înainte de cină desfășurarea acțiunii ia cu totul alt curs. Între cele două familii izbucnește un conflict care depășește cadrul obișnuitelor certuri. Pe neașteptate personajele se trezesc antrenate într-o discuție despre marile probleme ale vieții, discuție urmărită cu mult interes de către spectatori. Masa festivă va avea totuși loc la sfîrșit, iar cortina cade în clipa cînd unul dintre tinerii eroi, Ivan Nedelin, elev în clasa întâi, îm-

Inginerii Centrului de cercetări, constructorii macaralei, intenționează, însă, să-și înzestreze creația și cu darul vorbirii. Intenția lor nu-i chiar atît de îndrăzneată cum s-ar părea la prima vedere, deoarece lucrul s-a dovedit a fi pe deplin realizabil: e necesar doar ca creierului electronic cu care e dotată mașina să i se adauge un magnetofon și iată problema rezolvată. Transportînd piesa necesară la etajul corespunzător, macaraua va anunța printr-un difuzor îndeplinirea operațiunii ca și locul unde va fi montată piesa în cauză.

— Sintem mulțumiți de rezultatele experiențelor noastre, a declarat Anatoli Kozlovski, conducătorul lucrărilor, așa că nu mai e departe vremea cînd macaralele automate vor fi folosite pe scară largă. Direcția construcțiilor din Moscova a și luat hotărîrea să construiască, în anul ce vine, zece asemenea mecanisme.

a.b.

**patru
premiere
moscovite**

În peisajul noii stagiuni teatrale moscovite s-au inseris de curînd patru apreciate premiere. Patru spectacole care dezbate probleme de strîngentă actualitate, chiar și atunci cînd acțiunea este plasată în interiorul unui liniștit salon de spital, ca în piesa lui S. Alioșin, pusă în scenă la teatrul „Mali”.

În ambianța neobișnuită pe care o presupune acest „Salon de spital”, ai cărui pacienți și-au părăsit pentru o vreme ocupațiile cotidiene în așteptarea unor operații dificile, teatrul a reușit să înfățișeze în mod sensibil atmosfera vibrantă a

M. Derjavin, în spectacolul „Aveți 22 de ani, bătrînilor!”

părtășește magnetofonului, pe care și l-a ales drept jurnal intim, gîndurile, visul lui de a deveni un om adevărat, util societății. Printre interpreți se află actorii V. Sperantova, L. Cernișeva, A. Eliseeva, V. Lakirev ș.a.

Despre preocupările, visele, emoțiile, speranțele tinerei generații poartă o dezbaterie pasionantă și eroii noului spectacol al Teatrului Comsomolului leninist — „Aveți 22 de ani, bătrînilor!” Autorul piesei, Edvard Radzinski este de-o vîrstă cu personajele sale și se întîlnește pentru prima oară cu colectivul acestui teatru. O întîlnire promițătoare, piesa lui fiind foarte apreciată de spectatori. Rolurile sint interpretate de un colectiv actoricesc omogen, din care fac parte V. Korečki, M. Derjavin, V. Bogacev, G. Matveeva, ș.a.

m.c.

Reînnoiți din timp abonamentele pe 1963 la

„VEAC NOU”

Costul abonamentului: 12 luni 40 lei, 6 luni 20 lei, 3 luni 10 lei

15 ani de avînt neîntrerupt al economiei naționale

Ing. Mircea Popescu

Adjunct al ministrului Metalurgiei și Construcțiilor de Mașini

După trei ani de la cotitura istorică înfăptuită de insurecția armată de la 23 August 1944, care a însemnat începutul revoluției populare și deschiderea drumului către progresul economic și social, prin abolirea monarhiei s-a înlăturat și ultima barieră ce mai stătea în calea acestui progres. Cucerirea întregii puteri de stat de către popor a însemnat trecerea la o etapă superioară — etapa revoluției socialiste.

Nu s-au scurs decît 15 ani de la înscrierea acestor evenimente în anele istoriei, dar în acești 15 ani s-au petrecut mai multe schimbări profunde în viața țării decît au avut de însemnat cronicarii ei de-a lungul multor secole. Pentru prima oară liber și stăpîn pe soarta sa, poporul a început, sub îndrumarea înțeleaptă a partidului clasei muncitoare, să clădească temelie orînduirea nouă capabilă să-i asigure o viață fericită. În iunie 1948 a fost înfăptuită naționalizarea principalelor mijloace de producție din industrie, transporturi, creîndu-se astfel posibilitatea trecerii la construirea socialismului.

În trecut, cînd țara era tributară monopolurilor străine, industria ei era slab dezvoltată, deși avuțiile naturale de care dispunea din belșug cît și forța de muncă existentă îndreptăteau perspective luminoase. Starea de înapoiere era o trăsătură caracteristică și pentru agricultura care atrăgea activitatea celei mai mari părți din populația țării. Slaba dezvoltare a industriei și rămînerea în urmă a agriculturii făceau ca nivelul de trai al majorității populației să fie extrem de scăzut. Statisticile vremii plasează România — din punct de vedere al venitului național pe cap de locuitor — printre cele mai sărace țări.

Devenind stăpînul real al bogățiilor țării, poporul, călăuzit de partid și urmînd exemplul istoric al Uniunii Sovietice, a trecut la punerea în valoare a acestor bogății în scopul creării unei industrii socialiste puternice, capabilă să asigure și transformarea socialistă a agriculturii și să satisfacă necesitățile ridicării continue a nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii.

Elaborînd programul ridicării economice a țării, Partidul Comunist Român a stabilit încă la Conferința națională din 1945 direcția principală: refacerea și dezvoltarea industriei grele, pivotul în jurul căruia întreaga economie se va dezvolta în condiții noi.

După instaurarea Republicii, statornicirea proprietății socialiste asupra mijloacelor de producție a permis desfășurarea procesului de industrializare pe baza planificării întregii economii naționale. Primele planuri anuale de stat și cele două cincinale următoare au transformat vechea Romînie „eminamente agricolă” într-o țară prosperă industrial-ăgrară dezvoltată. Anul trecut, producția globală industrială a ajuns aproape de 5,8 ori mai mare decît în 1938, socotit anul celei mai bune conjuncturi economice dinaintea eliberării.

O caracteristică principală pentru dezvoltarea economiei naționale în acești ani este linia continuu ascendentă, avîntul impetuos al creșterii forțelor de producție. Ritmul mediu de creștere a producției industriale a fost între anii 1951—1959 de 12,7 la sută, iar în ultimii trei ani de 15,8 la sută. Numai între 1950—1961 producția industrială a țării a crescut de 3,9 ori, în timp ce producția mijloacelor de producție a crescut de 4,6 ori; producția de oțel s-a ridicat în 1961 la 2.127.000 tone (față de 555.000 tone în 1950), cea de energie electrică a crescut la peste 8,5 miliarde kW/h. R. P. Romîna a ajuns să realizeze astăzi în numai o lună și jumătate întreaga producție industrială a anului 1938.

Politica de industrializare socialistă a țării, promovată neabătut de partid, stă la temelie progresului întregii economii naționale a Republicii Populare Romîne care se dezvoltă pe o linie mereu ascendentă și echilibrată pentru toate ramurile ei.

Cea mai mare dezvoltare o cunosc ramurile de importanță hotărîtoare pentru crearea bazei tehnice-materiale a socialismului — siderurgia și construcția de mașini.

În industria siderurgică, de pildă, au intrat în funcțiune o serie de obiective importante, cum sînt: uzina cocsochimică, o fabrică de aglomerare a minereurilor, trei furnale de mare capacitate, o oțelărie Martin nouă, dotată cu cuptoare de 200 și 400 tone, un laminor bluming, un complex de laminare cuprinzînd profile grele, profile ușoare și sîrmă, 2 centrale electrice ș.a. la Hunedoara, s-a dublat secția de furnale și s-a construit o nouă turnătorie la Călan, s-au reconstruit furnalele și oțelăria și s-a construit o fabrică de aglomerare a minereurilor la Reșița, s-au modernizat laminarele de tablă subțire de la Galați.

În afară de acestea, la toate uzinele siderurgice s-au realizat modernizări și dezvoltări ale tuturor sectoarelor de bază și auxiliare, astfel că fiecare uzină practic s-a reînnoit, ceea ce a condus la mărirea substanțială a capacității de producție și îmbunătățirea calității metalului.

Sporirea producției în ramura construcției de mașini se înfăptuiește concomitent cu modernizarea produselor și asimilarea de noi mașini și utilaje cu caracteristici tehnice și economice superioare. Acest fapt contribuie nemijlocit la ridicarea nivelului tehnic al producției în toată economia națională, la satisfacerea mai deplină din resurse interne a nevoilor de mașini și utilaje. Industria construcțiilor de mașini din țara noastră acoperă în prezent circa 80 la sută din nevoile de mașini și utilaje ale economiei naționale și se afirmă cu tot mai mult succes pe piața internațională ca exportatoare de mașini și utilaje.

Dacă Romînia burghezo-moșierească era nevoită

să importe 95 la sută din utilajul industrial, în prezent industria socialistă satisface cea mai mare parte din necesitățile interne. În economia națională au apărut ramuri industriale noi: construcțiile de mașini-unelte, mașini agricole, utilaj petrolier și pentru rafinării, mijloace de transport, îngrășăminte chimice, mase plastice, fibre sintetice etc.

În vederea producerii utilajului electrotehnic necesar electrificării economiei noastre naționale, a fost creată o puternică industrie electrotehnică care se dezvoltă continuu și în ritm rapid. Industria noastră electrotehnică produce astăzi motoare electrice de cele mai diferite tipuri și puteri, transformatoare, echipament electric pentru autocamioane și tractoare, aparataj de înaltă tensiune, centrale telefonice, elemente de automatizare etc.

Dezvoltarea continuă și complexă a industriei construcțiilor de mașini asigură dotarea întreprinderilor din alte ramuri cu o serie de utilaje moderne de mare productivitate, contribuie la echiparea proceselor tehnologice de fabricație cu diferite tipuri de utilaje de înaltă tehnicitate și complexitate. Astfel, numai pentru industria chimică utilajele furnizate sînt de un mare volum și complexitate ca: linii de acid sulfuric, utilaje pentru fabrici de celuloză și hirtie, utilaje pentru fabrici de amoniac, de azotat de amoniu și acid azotic, mașini automate de extrudare pentru materiale plastice.

Pentru modernizarea continuă a parcului de mijloace de transport feroviar, rutier și naval, industria construcțiilor de mașini produce locomotive Diesel de 2100 C.P., vagoane de marfă, autocamioane, cargouri, șlepuri etc. De asemenea, această ramură produce utilaj petrolier, tractoare, mașini agricole, utilaj minier și de construcții, utilaje pentru industria alimentară și ușoară etc.

Este de menționat că în afara siderurgiei și construcțiilor de mașini o puternică dezvoltare au cunoscut și alte ramuri ale economiei naționale. Astfel în industria chimică ale cărei surse de materii prime din țară oferă mari posibilități de dezvoltare, au apărut mari combinate de industrializare ca: Onești, Săvinești, Brăila, Năvodari, Govora și altele. În sectorul minelor și energiei electrice s-au valorificat și dezvoltat noi resurse energetice. În baza planului de electrificare a țării au apărut noi centrale electrice care au asigurat dezvoltarea energiei electrice cu un pas înaintea celorlalte ramuri ale economiei. Menționăm centralele electrice de la Borzești, Paroșeni, Doicești ca și minunata realizare — hidrocentrala V. I. Lenin de la Bicaz.

În perioada 1949—1961 au fost reutilitate, modernizate și dezvoltate aproape 500 întreprinderi industriale existente și s-au construit peste 280 întreprinderi și secții noi de interes republican, în afara celor de interes local.

Industrializarea socialistă a permis și reconstrucția bazei tehnice-materiale a agriculturii, asigurîndu-se linia generală de dezvoltare a economiei naționale. Făurindu-se treptat baza tehnică materială și pe măsură ce țărănimea se convingea prin propria ei experiență de superioritatea marii gospodării socialiste, s-a desfășurat cu succes reorganizarea socialistă a agriculturii. Început în 1949 acest proces s-a încheiat în primăvara lui 1962 cu terminarea colectivizării agriculturii. Astfel, socialismul s-a statornicit în întreaga economie, care a devenit unitară.

Plenara C.C. al P.M.R. din 23-25 aprilie 1962 și sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale consacrată încheierii colectivizării agriculturii marchează un moment de importanță istorică în opera de desăvîrșire a construirii socialismului în patria noastră. Așa cum a arătat tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, „În Republica Populară Romîna socialismul a învins definitiv la orașe și sate”. Această victorie a poporului romîn este rezultatul aplicării politicii P.M.R., politică marxist-leninistă consecventă și creatoare întemeiată pe cunoașterea profundă a realității, a cerințelor dezvoltării societății.

Pe măsura dezvoltării industriei și a înaintării construcției socialiste la sate, au fost obținute succese importante în domeniul mecanizării agriculturii. În trecut țara noastră nu dispunea de o industrie constructoare de mașini cît de cît capabilă să înzestreze agricultura cu baza tehnică necesară. Puținele tractoare (în 1938 numai 4.049 bucăți) erau aduse din import și lucrau pe pămînturile moșierilor și unora din chiaburi.

În anii construcției socialiste a fost creată în țara noastră o puternică industrie de tractoare și mașini agricole, care s-a dezvoltat neconținut. În 1961 s-au produs de peste 25 de ori mai multe tractoare decît în 1948. Concomitent, s-a dezvoltat puternic în uzine specializate, producția de mașini

agricole: pluguri, cultivate, semănători, combine și altele cu performanțe corespunzătoare produselor similare de pe piața mondială. La sfîrșitul anului acesta pe ogoarele patriei lucrează peste 57.000 de tractoare, 54.000 semănători mecanice și 28.000 combine de păioase — toate fabricate în țară.

Dezvoltarea considerabilă a potențialului economic al țării, este demonstrată în mod grăitor de continua creștere a venitului național. Prin ritmul mediu anual de creștere a acestuia (în ultimul deceniu de zece ori mai mare ca în perioada 1928—1938), Republica Populară Romîna se situează în rîndul țărilor europene cu economie înaintată.

Bunele rezultate obținute în dezvoltarea economiei naționale au asigurat permanenta creștere a nivelului de trai al oamenilor muncii. În ultimii 12 ani salariul real a crescut de două ori, iar volumul desfacerilor de mărfuri către populație — de aproape cinci ori. Pe harta țării au apărut orașe noi, ca urmare a creării de numeroase întreprinderi industriale amplasate adeseori în foste localități rurale.

La secția mecanică a uzinelor de utilaj greu „Progresul” din Brăila

Succesele obținute de țara noastră trebuie să pri- vate și prin prisma sprijinului multilateral acordat de Uniunea Sovietică, ca și prin aceea a colaborării cu celelalte țări socialiste.

Industrializarea socialistă a țării înfăptuită în anii puterii populare, precum și intensificarea industrializării socialiste în perioada de perspectivă, după înfăptuirea planului de șase ani, vor situa țara noastră printre țările industriale avansate. După cum a subliniat tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej și în această perioadă „Avîntul puternic al întregii economii va fi determinat de creșterea cu precădere a industriei grele și a ramurei ei conducătoare, construcția de mașini, condiție fundamentală pentru dezvoltarea neîntreruptă a economiei naționale”.

Acum, la aniversarea a 15 ani de la proclamarea Republicii Populare Romîne, oamenii muncii privesc cu mîndrie realizările sarcinilor stabilite pentru prima jumătate a planului de 6 ani de dezvoltare a economiei naționale. Totul îndreptățește încrederea în succesul înfăptuirii tuturor obiectivelor s'abîite de Congresul al III-lea al partidului pentru anii următori, cînd vom obține noi victorii în dezvoltarea și înflorirea patriei noastre socialiste.

atacul a început la ora 8

de S. S. BIRIUZOV
Mareșal al Uniunii Sovietice

Mareșalul Uniunii Sovietice S. S. Biriuzov este cunoscut nu numai ca mare comandant de oști, ci și ca scriitor. Anul trecut i-a apărut lucrarea „Cind vorbesc tunurile”. Cartea s-a bucurat de mult succes. Serghei Semionovici Biriuzov scrie acum al doilea volum de amintiri, care va fi intitulat „Soldatul sovietic în Balcani”.

În calitate de comandant al statului major al Frontului III ucrainean, mareșalul Biriuzov a participat împreună cu M. I. Nedelin și F. I. Tolbuhin la zdrobirea trupelor fasciste lângă Iași și Chișinău. Această operație a intrat în istorie ca o manevră ofensivă foarte bine chibzuită și extrem de precis tradusă în viață.

Era o noapte întunecoasă de august. O noapte obișnuită de front. Răzbatău pînă la mine crîmpee din discuțiile mitralierilor și țâcănitul închizătoarelor armelor, iar pe cer se zăreau direle multicolore ale rachetelor... O „liniște” obișnuită de front. Dar ostașul poate determina după amănunte neînsemnate ale situației tactice pulsul încordat al marelui organism al frontului. Încordarea se simțea mai ales aici, pe cîmpul de operații de lângă Nistru, unde erau concentrate trupele și armamentul.

În timp ce mă întorceam la punctul de comandă, am auzit pe cineva rostind cuvîntul „scafandru”. În acele clipe, în câteva unități din flancul stîng, care urmau să ia primele cu asalt Nistrul, scafandrii își încercau costumele. „Russische Wasser Teufel”¹⁾ — așa le spuneau nemții. Ei apăreau pe neașteptate din apă, ca niște iazme din basme, numai că erau echipați cu arme automate moderne și grenade.

Pînă la ofensivă rămăseseră ore puține. Ce plăcut era să-l vezi pe Fiodor Ivanovici Tolbuhin, acoperit cu o foaie de cort și întins pe un pat de campanie, sforăind ca un uriaș. Din acest punct de vedere era cel mai fericit om — putea să doarmă oriunde și oricînd. „Ei și ce, mi-am spus eu — mai e timp. E bine cînd comandantul doarme puțin înainte de luptă”. Așa că m-am întins și eu. N-am putut, bine înțeles să adorm, mai ales că se auzea pînă la mine vocea iritată a lui Mitrofan Ivanovici Nedelin. Abia termina de discutat cu un ofițer că și chema pe un altul căruia îi spunea :

— Ei, totul e în ordine? Fiți cu băgare de seamă, să nu se dea greș, să nu se înceapă mai devreme.

Un plutonier care e... maior

Ascultînd întrebările și răspunsurile îmi puteam imagina mai limpede ce se întimpla atunci pe cîmpul de operații, așa că împărtășeam întru totul neliniștea comandantului artileriei. M. I. Nedelin pregătise multe surprize hitleristilor căutînd să nu scape nimic din vedere. În cursul Marelui Război pentru Apărarea Patriei, atît noi cît și nemții am folosit multe șiretlicuri spre a ne înșela reciproc. Simțînd apropierea unei pregătiri de artilerie, dușmanul, spre a scăpa de lovitură și a-și cruța oamenii, părăsea uneori prima poziție a zonei principale de apărare (această zonă, reprezentînd o poziție bine întărită lungă de 3-4 kilometri, era ticsită cu soldați și armament). În tranșee nu rămînea decît o mică unitate de acoperire. Și tare dureros era cînd cele

— E sever la voi — remarcă generalul Rogov.

— Din cauza slăbiciunii, comandamentul nostru suprem tremură de frică. Această mărturisire sinceră stîrni risul.

Stratagema a reușit

Ascultînd zgomotul avioanelor și îndreptîndu-se spre luneta-binoclu, F. I. Tolbuhin îi întrebă pe generalii din jur :

— Ei, ce se aude ?

— Totul e pregătit — răspunse Nedelin. Așteptăm ordinul.

— Bombardierele și avioanele de asalt pleacă să-și îndeplinească misiunea de luptă — răspunse Sudeț.

— Trupele de pe front se află în stare de luptă — raportați eu.

În vremea aceea, în văzduh se auzea un zgomot tot mai puternic. Avioanele se îndreptau spre linia frontului.

A sosit și dimineața zilei de 20 august. Această dată va intra în istorie ca începutul uneia din cele mai mari operații ofensive ale Armatei Sovietice. Ne uităram la ceas. Pînă la ora 8 mai erau doar câteva secunde. E ora 8. Foc ! Un cutremur puternic zgudui pămîntul. Din pereții șanțurilor de comunicație și ai tranșeeilor începu să curgă nisip. O mare porțiune de teren fu acoperită de un nor gros de fum iscat de salvele de tun și de aruncătoare de mine, iar după câteva minute văzduhul se cutremură de un buibuit asurzitor.

Zgomotul nu înceta decît o clipă, atît cît era nevoie pentru ca tunurile, obuzierele și aruncătoare de mine să fie încărcate. Deasupra Chițcanilor cerul era învăluit în nori de fum. Ca un tunet puternic de vară, începu să ră-

la punctul de observație puteam vedea cum pornea la atac infanteria. Se zărea cum subunități izolate începuseră să inconjore păduricile de fagi și cum ostașii cu mitraliere în miini treceau mlaștinile. Licăreau bandaje albe și se zăreau rănii... Fluturau steagurile...

Atacul se desfășura rapid. Bateriile, aruncătoarele de mine și mitralierele dușmanului care mai rămăseseră întregi, trăgeau cu furie.

Ardeam de nerăbdare să aflăm rezultatul. Dar nu soseau de loc vești. M. I. Nedelin certa aspru pe cineva, pentru că într-un sector artileriei făcuseră o greșală și infanteria se ciocnise de niște cuiburi de mitraliere ale inamicului.

Fără a mai aștepta raportul, am plecat cu permisiunea comandantului în linia întia la punctul de comandă al armatei a 37-a. Pe generalul M. N. Șarohin l-am găsit foarte aștitat, cu receptorul telefonului în mină.

— De ce au rămas în urmă tancurile ? — am întreat eu, văzînd că infanteria înainta fără tancuri.

— Mai întii pentru că în spatele primelor tranșee ale inamicului s-au descoperit cîmpuri minate. Dar nici nu e nevoie de tancuri. Înaintează infanteria și așa. Între timp, tancurile or să inconjore sectorul ăsta.

Am privit atunci prin luneta binoclu și am văzut în pauzele dintre explozii cum infanteria înainta impetuos prin fumul compact. Artileriei acționau și ei energic și susținut. Am văzut, de asemenea, cum ardeau câteva tancuri așa că l-am chemat pe V. D. Șabanov, membru al Consiliului militar al armatei, care se afla alături și i-am spus :

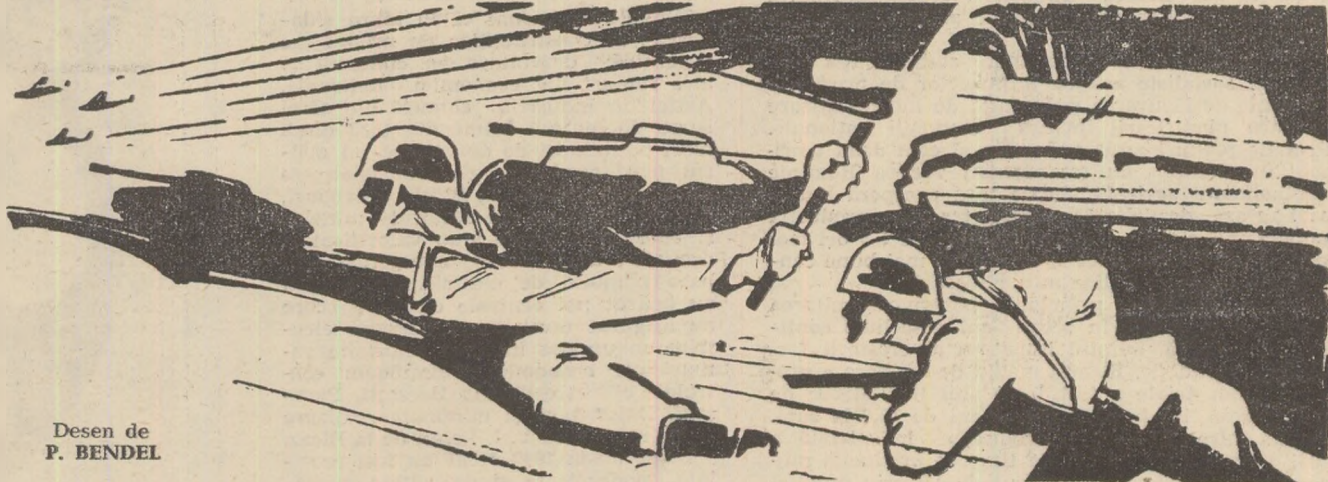
— Privește, Vasili Dmitrievici, ce bine luptă ai noștri. Aș vrea să știu dacă aveți operatori cinematografici.

— Păi se poate altfel ? Nicăieri nu te poți lipsi de ei acum...

După felul cum se desfășurau evenimentele mi-am dat seama că se impunea aruncarea în luptă a încă două eșaloane. Mi-am spus părerea comandantului.

Mihail Nikolaevici Șarohin îmi răspunse vesel :

— Serghei Semionovici, eu urmăresc de mult acest lucru. Privește, au și început să înainteze.

Desen de
P. BENDEL

mai multe din proiectilele de artilerie și bombele lansate de avioane nimeau pe un loc pustiu : infanteria și tancurile aveau după aceea de înfruntat o apărare bine organizată, intactă.

Ca să nu se întimple așa, în cursul nopții, cu câteva ore înainte de pregătirea de artilerie, în sectorul armatei a 37-a din regiunea cotei Kliucev a fost efectuată o puternică incursiune de recunoaștere.

Lupta a fost scurtă, dar foarte crîncenă și singeroasă. Subunitățile noastre și-au îndeplinit strălucit misiunea.

Incursiunea a arătat că dușmanul nu numai că nu-și retrăsese trupele de pe poziția întia ci le și întărise. Au fost luați prizonieri. Unul dintre ei, un feldvebel²⁾, a fost dus la șeful serviciului de informații. Am ținut să fiu și eu de față la interogatoriul.

— Știți că astăzi vom trece la ofensivă ? îl întrebă generalul Rogov.

— Toată Europa știe că sinteți și veți fi în ofensivă — răspunse evaziv prizonierul.

— Eu întreb concret : știți că pornim la ofensivă, aici și astăzi ?

— Sinteți oameni inteligenți — răspunse feldvebelul. Ca să porniți ofensivă în acest sector al frontului n-aveți decît să dați o lovitură din nord și să ne tăiați legăturile.

— Se descurcă bine în arta militară — remarcă eu.

Translatorul traduse observația mea. — Sint maior degradat — răspunse prizonierul. Comandantul meu de divizie a fost bătut de complicitate la atentatul împotriva fîhrerului.

— Și dumneata ce amestec ai avut ?

— Nici comandantul diviziei n-a avut vreun amestec. El cunoștea pe un general care fusese implicat în atentat. Iar eu, în ajunul arestării comandantului, am jucat șah cu el.

sune vuietul „Katiușelor”. Bubiuitul tunurilor și huruitul avioanelor se contopea într-un zgomot înspăimîntător.

Toți cei care ne aflam la punctul de observație cunoșteam bine planul operațiilor. Nimeni nu întrea nimic. Numai din cînd în cînd ne uitam la ceas, imaginîndu-ne ce se petrecea în acele clipe pe frontul ofensivei.

În primul rînd doream cu toții să reușească luarea cu asalt a liniei întia. Numai de n-ar eșua ofensiva după pregătirea făcută de artilerie !

La ora 8 și 55 de minute, artileria execută o deplasare falsă a tirului în adîncul poziției de apărare a inamicului : în același timp efectua și infanteria un atac fals, scoțînd din tranșee niște manechine. Înnebuniți de groază, soldații germani, care mai rămăseseră în viață după puternicul tir al artileriei, ieșiră din șanțuri spre a respinge atacul. Ei trăgeau la întimplare spre tranșeele sovietice ; începuseră să țâcăne și mitralierele inamicului. În clipa aceea, artileria noastră îndreptă din nou focul asupra liniei întia a pozițiilor germane.

Ulterior, prizonierii au arătat că atunci a suferit dușmanul cele mai mari pierderi. Așa cum ne așteptasem inamicul a luat drept o ofensivă neizbutită operația noastră de recunoaștere prin luptă efectuată în cursul nopții. Fasciștii erau convinși că n-o să mai atacăm în acest sector.

Asaltul

La ora 9 și 43 de minute a început atacul infanteriei. În linia întia trăgeau intens mitralierele de acoperire, iar companiile și batalioanele începuseră să ia cu asalt prima linie de tranșee. Fumul se mai risipise puțin, așa că de

Într-adevăr, prin lunetă am putut vedea cum un regiment de infanterie trecea brațul unui riu, iar ceva mai la stînga ostașii alergau în goană pe un pod de vase.

— Ce raportează comandantii diviziilor ?

— Divizia 195-a merge bine — răspunse comandantul de armată. Dar încotro s-o fi îndreptînd generalul Șapkin ?

— Dar ce-i cu el ?

— Merge înainte cu un singur regiment. Ce o fi avînd de gînd ?...

— Dar legătura o păstrează ?

— O păstrează, însă el aleargă mîncînd pămîntul.

— Să alerge, dacă întreaga divizie înaintează bine — i-am răspuns eu. Omul acționează aidoma lui Ceapaev.

Între timp evenimentele se desfășurau cu iuțeală fulgerătoare.

Infanteriștii — marii tridori de pe cîmpul de luptă — împreună cu tancurile continuau să înainteze. Se mișcă de pe vechile poziții de luptă și artileriei. Luptau bine și aviatorii. Numeroase puncte de comandă și puncte de observație ale inamicului fuseseră nimicite. În afară de aceasta, în multe sectoare armele de foc și tranșeele dușmanului fuseseră distruse. Năucită de tirul puternic al artileriei, infanteria hitleristă era demoralizată.

Marea bătălie la care participau sute de mii de oameni, mij de tunuri de diverse calibre, un mare număr de tancuri și avioane s-a prelungit pînă noaptea. De pe acum se putea face bilanțul zilei și trimite rapoarte la Marele cartier general despre rezultatele luptei. Și nu se mai putea spune că pe front nu s-a întimplat nimic.

¹⁾ Dracii de apă ruși

²⁾ Plutonier

Subsolul — izvor de bogăție

Dezbaterile recentei plenare a C.C. al P.C.U.S. privind dezvoltarea economiei U.R.S.S. și conducerea de către partid a economiei naționale au arătat că sarcinile planului septenal au fost depășite, la principalii indici, în primii patru ani astfel: sporul producției industriale globale a înregistrat 45 la sută în loc de 39 la sută cât se prevăzuse, mijloacele de producție 51 la sută în loc de 41 la sută, iar bunurile de consum 34 la sută în loc de 33 la sută. Pentru realizarea și depășirea acestor importante sarcini au fost necesare noi și noi rezerve de materii prime din toate tipurile de substanțe minerale utile, precum și folosirea cât mai rațională a resurselor naturale cunoscute pe întinsul teritoriului al Uniunii Sovietice.

Precum se știe, Uniunea Sovietică dispune de o imensă bază — din unele panace de vedere nepuizabilă — de materii prime minerale. Prospectarea și explorarea de noi și mari zăcăminte de minerale ferose și neferoase, de petrol și gaze, de carbuni cocsificabili, elemente rare și disperse, ca și de alte substanțe minerale nemetalifere constituie o sarcină principală a geologilor sovietici. Într-adevăr, ținând seama de dezvoltarea vertiginoasă a științei și tehnicii sovietice, geologii nu trebuie numai să asigure industriei rezervele necesare de tipuri bine cunoscute de materii prime minerale, dar să fie și pregătiți pentru a satisface cerințele mereu crescânde de noi tipuri de materii prime, adesea cu proprietăți și calități impuse de limite foarte riguroase.

Care e situația de perspectivă pentru principalele substanțe minerale utile în U.R.S.S., ca urmare a activității geologice desfășurate în ultimii ani?

În domeniul petrolului și gazelor Uniunea Sovietică dispunea, în 1960, de circa 16 la sută din rezervele mondiale de petrol și de circa 14 la sută din rezervele mondiale de gaze naturale. În același an, întrecând Venezuela, Uniunea Sovietică a ocupat locul al doilea între țările producătoare de petrol, apropiindu-se cu pași repezi de producția S.U.A., deținătoarea locului I. Dacă în anul 1955 U.R.S.S. extrăgea de 5 ori mai puțin petrol decât S.U.A., în 1961 a ajuns să extragă numai de două ori mai puțin. În ce privește producția de gaze naturale U.R.S.S. ocupă, de asemenea, locul al doilea în lume. Cifrele de sporire a producției prevăzute de Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. pentru industria de petrol și gaze (petrol până la 690—710 milioane tone și gaze până la 680—720 miliarde m³ pe an) pretind însă eforturi deosebite din partea geologilor. Până în anul 1980, geologii sovietici vor trebui să descopere rezerve industriale de petrol de 3—4 ori mai mari, iar de gaze naturale de cel puțin 10 ori mai mari.

Dezvoltarea în ritm rapid și continuu a siderurgiei reprezintă o altă latură importantă a economiei naționale a Uniunii Sovietice. Până în 1980, producția de oțel va trebui să atingă 250 milioane de tone anual. În acest scop, alături de baze siderurgice vechi, cum sunt cele din Ural și Ucraina, va lua ființă o a treia bază situată în Siberia precum și alte două noi baze în partea central-europeană a U.R.S.S. și în Kazahstan, alimentate de noile zăcăminte descoperite de geologi în aceste regiuni sau în apropierea lor. În ce privește producția de minereuri de fier-marfă, planul de perspectivă al dezvoltării economiei naționale prevede ca, până în 1980, ea să ajungă la 400 milioane tone anual, extracția de minereu brut, urmînd să fie de ordinul a 900 milioane de tone pe an.

Trebuie să mai arătăm că, încă de pe acum, Uniunea Sovietică ocupă primul loc în lume în privința extracției de minereu de fier; 36 la sută din totalul producției mondiale pe anul 1960. Din punct de vedere al producției de metal, fontă și oțel, ea ocupă locul al doilea, dar ritmul de creștere precum și sporul absolut al producției de fier înregistrat în fiecare an întrec cu mult pe cele ale

O nouă lucrare sovietică despre R. P. R.

Această carte cu scoarțe albastre și cu drapelul românesc în trei culori pe copertă poate fi văzută acum în vitrinele și rafturile librăriilor din Moscova. Ea are atașată și o fișă pe care scrie „Noutăți”, ceea ce înseamnă că a ieșit de curind de sub tipar. Și iată că am în mînă cartea, pe care nu mi-am procurat-o însă nici de la librăria de pe Kuznețki most și nici de la Editura pentru literatura economică, în care a apărut. Mi-a dăruit-o chiar autorul ei, doctorul în științe economice Ivan Oleinik, cu prilejul unei întâlniri pe care am avut-o la Institutul pentru problemele sistemului mondial socialist de pe lângă Academia de Științe a U.R.S.S., unde el conduce sectorul privind problemele comune social-economice ale sistemului mondial socialist.

Discuțăm despre ultima lui lucrare. Ivan Oleinik îmi spune că a văzut pentru prima oară România în timpul celui de al doilea război mondial, ca ostaș al Armatei Sovietice. Apoi, a lucrat cîțiva ani în România avînd prilejul să viziteze multe regiuni ale țării în noile condiții ale regimului democrat popular. Ulterior, vizitînd în cîteva rînduri Republica Populară Romînă în cadrul unor delegații sovietice și studiînd atent căile dezvoltării socialiste a țării, el a putut culege materialul necesar pentru prima sa lucrare intitulată „Dezvoltarea industriei Romîniei în condițiile regimului democrat popular”, care a constituit, de altfel, tema dizertației sale de doctorat.

— Noua mea lucrare — ne spune Ivan Oleinik — este rodul îndelungatelor și nenumăratelor mele studii cu privire la procesele care au avut loc în ultimul timp în economia R.P.R. În lucrarea mea am căutat să înfățișez cât mai cuprinzător lupta dusă de poporul român, sub conducerea Partidului Muncitoresc Român, pentru victoria socialismului, căile și metodele de aplicare creatoare a legilor generale ale construirii socialismului în condițiile specifice ale Romîniei și realizările obținute în dezvoltarea economiei și culturii, în ridicarea nivelului de trai al maselor populare.

Volumul meu „Victoria socialismului în Romînia”, se împarte în opt capitole. Cel dintîi este un fel de introducere în care am vrut să prezint cîteva particularități ale dezvoltării economice și politice a Romîniei în condițiile regimului burghezo-moșieresc și să înfățișez lupta dusă de oamenii muncii pentru eliberarea națională și socială. În următoarele două capitole m-am oprit asupra eliberării Romîniei de sub jugul fascist și a creării statului democrat-popular asupra perioadei de refacere a economiei naționale și a trecerii țării la dezvoltarea planificată a economiei. Capitolul patru este consacrat industrializării socialiste a R.P.R., direcțiilor și rezultatelor dezvoltării industriei în anii primului și celui de al doilea cîincinal, direcțiilor Congresului al III-lea al P.M.R. privind planul

șesenaj de dezvoltare a economiei naționale, programului economic de perspectivă pe anii 1960—1975.

Un important eveniment revoluționar în viața social-economică a R.P.R. l-a constituit încheierea colectivizării agriculturii în 1962. Iată de ce am socotit necesar să consacru un capitol special politicii P.M.R. de transformare socialistă a agriculturii, care a dus la victoria socialismului în satul românesc.

Capitolele șase și șapte ale lucrării sînt scurte ca întindere dar

Special pentru „VEAC NOU”

mi se par importante. Ele fac într-un fel bilanțul prefacerilor social-economice care au avut loc în anii puterii populare și au transformat R. P. Romînă într-un stat socialist industrial-agrar. Dezvoltarea cu succes a economiei socialiste a Romîniei a contribuit la creșterea continuă a bunăstării materiale și a nivelului cultural al maselor populare.

Construirea socialismului în R.P.R. se desfășoară în condițiile existenței puternicului sistem mondial socialist, ale colaborării și ajutorului reciproc între statele socialiste. De aceea am considerat firesc să închei lucrarea cu un capitol despre colaborarea economică dintre R.P.R. și țările

lagărului socialist, despre prietenia dintre țările marii comunități socialiste, unite prin țelul comun al construirii edificiului luminos al socialismului și comunismului.

Materialul expus în lucrare nu este numai rezultatul observațiilor și studiului personal. De un prețios ajutor mi-au fost necesare convorbiri pe care le-am avut cu tovarășii de la Comitetul de Stat al planificării, Ministerul Comerțului Exterior, Institutul de cercetări economice și Academia R.P.R., redacția revistei „Probleme economice” și din alte instituții din Republica Populară Romînă. Am întretinut un contact permanent și m-am consultat cu mulți oameni de știință și economiști romîni cărora aș dori să le transmit cu acest prilej mulțumirile mele.

Peste cîteva zile, poporul român va sărbători o dată importantă din viața lui: 15 ani de la proclamarea Republicii Populare Romîne. Într-un termen istoric scurt oamenii muncii din Romînia au schimbat înfățișarea țării, dobîndind succese remarcabile în construirea unei vieții noi, ferice.

Aceste realizări, obținute de poporul român sub conducerea Partidului Muncitoresc Român, constituie o mare victorie a lui, o importantă contribuție la dezvoltarea și întărirea continuă a sistemului mondial socialist, la marșul triumfal al comunismului pe planeta noastră

Natalia Rovnaia

S.U.A., deținătoarea primului loc. Ceea ce, după părerea multor specialiști în materie, asigură pe deplin condițiile necesare cîștigării întrecerii pașnice cu cea mai mare putere capitalistă, și asta încă în anii imediat următori.

Geologia joacă un rol de frunte în îndeplinirea importantelor sarcini legate de asigurarea bazei materiale de materii prime necesare dezvoltării siderurgiei ca de altfel și în mărirea continuă a producției de metale neferoase. Geologii sovietici întreprind noi și vaste prospecțiuni menite să procure

materiile prime necesare, descoperă noi zăcăminte de minerale utile industriei.

E cunoscut faptul că volumul investițiilor de capital în industria metalurgică neferoasă sovietică crește în fiecare an. În 1961 de pildă, această creștere reprezenta circa 70 la sută față de 1958. Ca o urmare a cercetărilor teoretice și practice, ca o urmare a descoperirii și punerii în valoare de noi zăcăminte, în primii trei ani ai septenaliului au fost date în exploatare o serie de întreprinderi mari aparținînd metalurgiei neferoase ca Uzina de aluminiu de la Volgograd, uzina de aluminiu de la Pikalevsk, combinatul de aluminiu de la Iul'tinsk și uzina de cupru de la Almalik. Au fost puse de asemenea în funcțiune noi secții și noi sorturi de producție la uzinele metalurgiei neferoase de la Novokuznețk, Sumgait, Nadvoitk, Djezkazgan și Norilsk, a început să dea minereu marele combinat de cupru de la Gaisk, s-au construit și pus în funcțiune multe alte mine, cariere, instalații de preparare, secții și întreprinderi ale metalurgiei neferoase, care asigură dezvoltarea acestui sector economic în ritmul propus în planul septenal.

Sarcinile pline de răspundere puse în fața geologilor sovietici de mărețul Program de construire a comunismului însuflețesc pe oamenii de știință, pe cercetătorii sovietici îndemnîndu-i la noi și creatoare căutări. Colaborarea dintre lucrătorii serviciilor de geologie aplicată și cei din instituțiile de cercetări capătă o tot mai mare amploare, activitatea lor urmărind să cuprindă larg rezolvarea celor mai importante probleme economice și teoretice. Această strînsă colaborare, rodnicile rezultate obținute oferă din plin posibilitatea asigurării economiei naționale sovietice cu toate tipurile de materii prime minerale în cantitatea și calitatea cerută de dezvoltarea continuă a tehnicii, de folosirea rațională a resurselor minerale naturale.

Prof. univ. Virgil Ianovici
Vicepreședinte — Comitetul geologic

Geologi în expediție

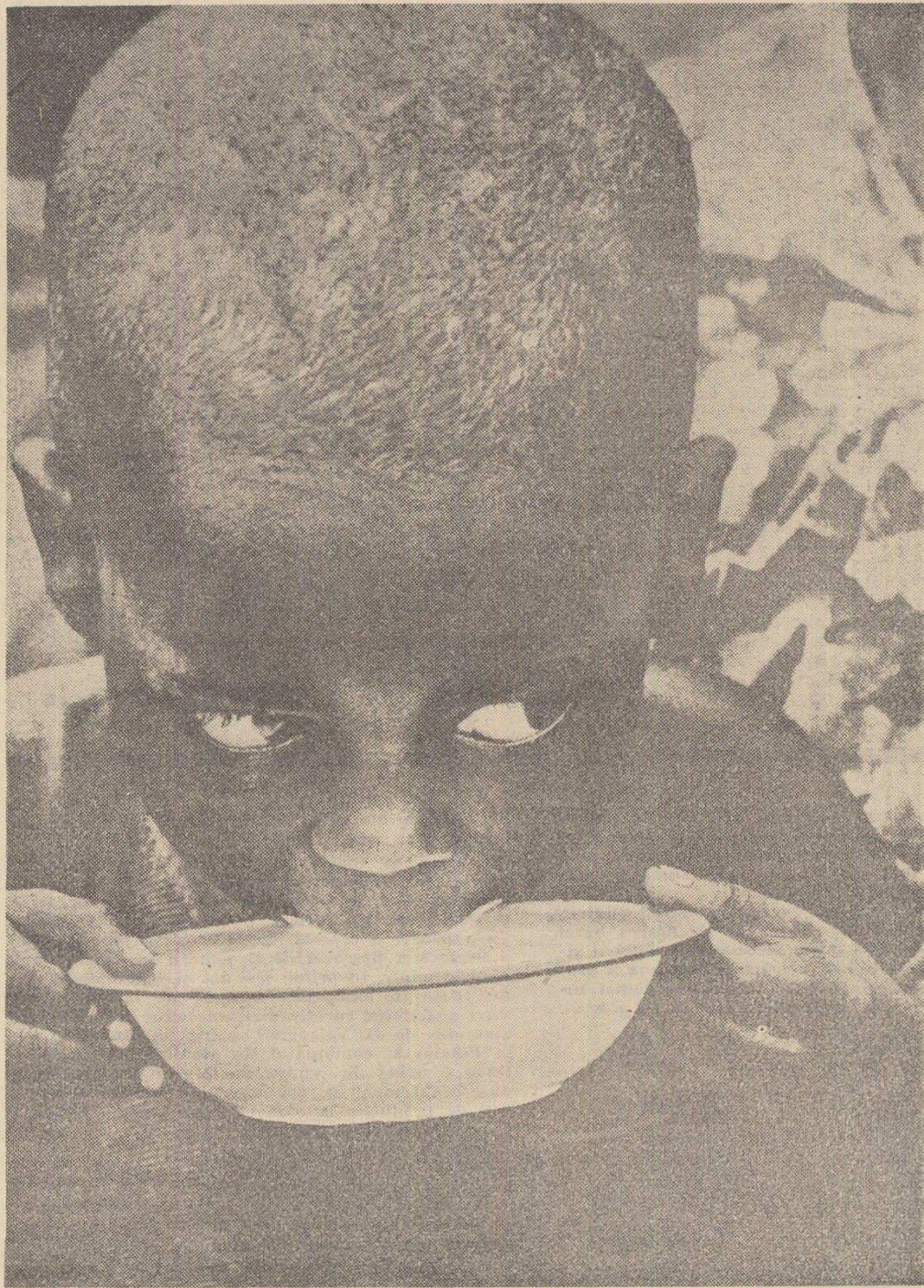
Kilimandjaro — măreata cușmă a Africii

Cine nu s-ar simți emoționat la gândul că peste puțin timp se va afla față în față cu legendarul Kilimandjaro? Că va putea apoi la poalele lui și petrece acolo câteva zile?

Un avion minuscul mă poartă spre Moshi, un orașel care a răsarit la adăpostul muntelui lipindu-se protector de zidul lui puternic. Avionul l-am închiriat la Dar-es-Salam de la compania particulară „Campeling Brothers Hanger”. Pilotul este englez. Pe rever și-a prins insigna cu chipul lui Iuri Gagarin. Iar pe geam a lipit o fotografie a lui Gherman Titov. Despre avionul nostru se spune că ori de câte ori îi iese în cale o vrabie, se dă respectuos la o parte. Puțin ne pasă de glume! Vorba-i că zburăm. Ba mai avem la bord și doi cosmonauți!

Avionul străpunge peretele imaterial al norilor care atarnă jos și vibrând puternic, de parcă ar tremura de frică, se avintă deasupra valurilor Oceanului Indian. La dreapta se zburcă oceanul, pe care primele raze de soare l-au aurit ușor, cu o nuanță caldă. La stînga, dincolo de țărnuț golas, se întinde pădurea. Pilotul virează spre stînga și ține direcția nord-vest. Zburăm jos de tot — se văd bine luminișurile pădurii, sătucuri, drumuri, bărci pe riuri. Trunchiurile puternice, cenușii ale boababilor taie din cînd în cînd peisajul vertical.

Îmi vine în minte povestirea lui Hemingway

„Zăpezile de pe Kilimandjaro”. În prefață marele scriitor american a scris: „Kilimandjaro — masivul muntos de 19.710 picioare, acoperit cu zăpezi veșnice, este, după cum se spune, punctul cel mai înalt al Africii. Tribul masai a numit piscul lui vestit „Ngaie-Ngaia”, ceea ce înseamnă „Casa Domnului”. Aproape de virful acestui pisc zace cadavrul uscat, înghețat al unui leopard. Ce-o fi căutat leopardul la asemenea înălțime, nimeni n-ar putea spune”.

Știam că africanii asociază leopardul înghețat imaginii colonialismului. Cu câteva zile înainte de proclamarea independenței, Julius Nierere, primul ministru de atunci, l-a invitat la el pe locotenentul Alexander Nierenda și i-a înmînat drapelul negru-galben-verde al Tanganicaii in-

dependente și o făclie. Drapelul urma să fie înălțat chiar în virful șomeț al legendarului Kilimandjaro.

— Tanganica — a spus primul ministru — este o națiune tânără, o națiune care abia se naște. Trebuie să muncim cu abnegație pentru a ne putea dezvolta. De aceea vrem ca ascensi-

In Tanganica, cea mai tânără republică africană

unea în virful muntelui să fie un simbol al ridicării generale a întregului popor.

La 9 decembrie 1961, la ora cînd răsare soarele, ocolind trupul leopardului, Alexander Nierenda a atins punctul cel mai înalt al masivului Kilimandjaro și a înfipt acolo drapelul care fremătă în vînt al Tanganicaii libere.

... Muntele creștea, creștea, dar cînd am ajuns la Moshi și am început aterizarea, a dispărut în nori. Kilimandjaro își arată rareori cușma. O legendă spune că piscul își leapădă vîlul de nori doar atunci cînd i se aduce o jertfă. „Tronul zeilor” este unul din numele date de localnici muntelui Kilimandjaro. Lingvi-

Virful se arată uneori între orele 6-7 dimineața. E lesne de înțeles cu ce forță uriașă au acționat zăpezile de pe Kilimandjaro sau mai exact ghețurile lui asupra imaginației vechilor locuitori ai Tanganicaii! În jur, pe sute și mii de kilometri, trăiesc oameni care nici măcar n-au auzit de zăpadă. Ei s-au obișnuit să aibă

de-a face cu vegetația veșnic verde — palmieri, boababi, salcîmi, mvule — arborele roșu, nogo — arborele moale, arborele de camfor, de abanos. Alături de ei totul este aurit de soare. Și deodată răsare Kilimandjaro — de parcă un uriaș și-a întins mîna puternică pînă în virf și a acoperit cu gheață gura fierbinte a unui vechi vulcan!

La Moshi și Arushi — cele două orașele de la poalele muntelui — își petrec concediul businessmani din New York, Chicago, Washington, din Londra și Manchester, din Bonn și Hamburg, din Paris și Marsilia, din Madrid și Tel-Aviv. În jurul colosului cresc fabuloase plantații de cafea. Ele sînt ocupația de bază a neamului chagga, care numără 360.000 de oameni. Izvoare istorice atestă că arabii cunosc cafeaua ca pe o băutură întăritoare de peste șase sute de ani. Dar la poalele muntelui Kilimandjaro boabele de cafea s-au încetățenit abia de 50 de ani. Versanții acoperiți de păduri au fost transformați în plantații: copacii au fost doborîți iar în locul lor a crescut cafeaua. „Businessul cafelei” promitea profituri uriașe, așa că a luat cu timpul proporții. Pentru transportul mai lesnicios al producției s-a construit o cale ferată care duce pînă în portul Tanga, pe țărnuț Oceanului Indian.

La Dar-es-Salam, ministru de atunci al comerțului și industriei și actualul reprezentant al Tanganicaii în Organizația Națiunilor Unite, domnul Svai, născut într-o familie de chagga în vecinătatea legendarului Kilimandjaro, m-a sfătuit să vizitez neapărat cooperativa. În timpul convorbirii noastre, domnul Svai și-a exprimat convingerea că întreaga țărăniime va merge pe drumul cooperației, că principiul proprietății colective asupra pămîntului trebuie să se extindă nu numai asupra plantațiilor de cafea, ci și a celor de bumbac, tutun etc.

Pămîntul pe care cresc plantațiile de cafea aparține tribului chagga. Familii întregi muncesc pe plantații — cooperativa vinde produsele direct la consumatori. La Moshi, din inițiativa cooperativei, a fost construită o fabrică de prelucrare a cafelei. Dar cum capitalul cooperativei era insuficient, băncile engleze au adăugat cealaltă jumătate necesară, cu o dobîndă anuală de 8-10 la sută! În fiecare an, de pe plantațiile cooperativei Kilimandjaro sînt exportate șase mii de tone de cafea.

Aflîndu-te la Moshi nu poți ocoli Arushi, orașelul vecin. Cele 50 de mile care le despart merită să fie străbătute și pentru că la Arushi a fost de două ori neostoitul călător Ernest Hemingway. Aici a vînat, aici a coborît în craterul vulcanului stîns Ngorongovo. Și tot aici, la marginea orașului Arushi, s-a stabilit fiul lui Hemingway, Patrick, cu soția și micuța lor Edvin. Vesel, vînat pasionat, amator de petreceri, Pat m-a primit cu multă căldură.

— De la Moscova? — s-a mirat el. Ce interesant! Cum o fi acum timpul acolo? Probabil că troienele de zăpadă se înalță cît casa. La dumneavoastră e întotdeauna zăpadă...

I-am povestit lui Pat că Hemingway e foarte iubit în U.R.S.S., că operele lui se tipăresc în tiraje uriașe, că moartea prematură a marelui scriitor i-a îndurerat profund pe cititorii sovietici.

— Da, a fost îngrozitor, îngrozitor! Și ce planuri interesante avea tata! Toată viața a visat să scrie o carte despre Rusia. Se interesa deosebit de mult de Africa, de destinele ei. Uite, abia acum am surprins legătura logică între aceste două intenții ale lui — să scrie despre Rusia și despre Africa. Nu, nu era o simplă coincidență! Africa modernă se ridică în toată înălțimea ei impresionantă. Ce gigant, ce gigant e Africa!

Cînd am început din nou să vorbesc, Pat m-a întrerupt și a spus singura frază rusească pe care o știa:

— Vă rog, vorbiți mai rar!

Am ris amîndouă și Pat a procedat la cere.

Pat ar vrea foarte mult să viziteze La despărțire mi-am înapoiindu-mă am zitat sate de chagga voltare, chagga la ei o mare setea. Sînt prietenoși și dacă le cîștigi în lăuie toate secretele țîilor cu vecinii e pămînt și iarbă, cu gust. Chagga diși sălbaticie ale lor nu sînt creștă semne.

Masaii n-au fost țîei. În unele sate mijloace primitive piatră. Cu alimente se pare că li-e în sau nu, dacă poartă trebuit să rămînă iubesc animalele vaci și capre. Pe chip: fac mărgele gulițe, un fel de cînd se plimbă pe saii sînt demne de dincioase ale tribu că încă de mici se bele cuvinte semne căci creștăturile copil rămîn pe tot

Liniile care me

duri, cruciulițele sînt niște heroglifice — nele tribului poartă semnelor, dacă femeie dintr-o familie de v zuri identifică pe meșterii creștători tuzoi!

Masaii au o pasiune de Femeile poartă doi-trei cercei cu un metri fiecare! Un i pune nasul, iar gîtul garnitură de salbe. Inele și brățări fără tele mîinilor și picior podoaba supremă, celelalte, este gheara un lăntșor și tron Leopardul a fost uc se făleşte cu gheara ția celui ales pe via

Aici, printre masai, timplare curioasă capitala Kenyei — există un magazin. Printre ele și gheara prelucrate. Ele se bu tre turiștii din Euro gentleman bogat, că ră de leopard, a fost explicîndu-i repede tlemanul a rămas pe gleza, dar s-a găsit a explicat totul.

— Soția dv. n-are gheara de leopard — putea crede că dum malul. Or dumneavoa cinstit!

Femeile din tribul griji: ele poartă pe ucii de soții lor, gh urme mortale pe tru

...Peste oraș se îm căpățîna de zahăr a cele trei culmi ale Shira. Acolo, în țării, munte. Și tot acolo flu lul de stat al Tanganicaii libere și i

Muntele Kilimandjaro, lucitoare, zîmbește

Tokio cel pestriț

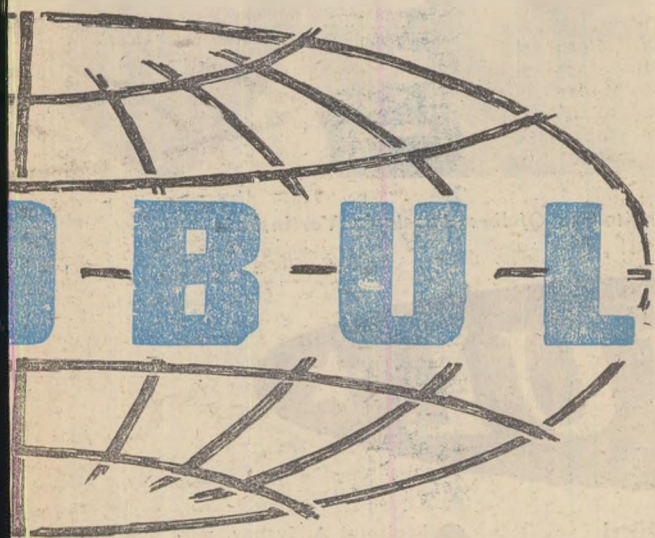
arta în engleză
mi facă plă-

la Moscova.
rafie.

Moshi am vi-
nivel de dez-
masai. Există
de cunoaștere.
în discuție și
la să-ți dezvă-
miliile, a rela-
construite din
ate și aranjate
anumite trale
le și trupurile
nici un fel de

sufletul civiliza-
obțin focul cu
băt uscat de o
pretentioși și
arna e fiartă
sau ar mai fi
crengi. Masaii
caze multe
cază în fel și
d, genți, pun-
de sărbătoare
femeile mar-
or. Fiice cre-
să primeas-
eamului. Am-
barte exacte:
gingașă de

hian trei rîn-

în felul lor
at în tai-
cu ajutorul
artă se trage
în unele ca-
nici printre
levărați vir-

entru podoa-
ureche cite
15—20 centi-
gint le stră-
r-o întreagă
ri și calibre.
robesc dege-
brațele. Dar
te pe toate
re atiră de
ul pieptului.
az, iar soția
jul și bărbă-

tit de o in-
t martor în
rul orașului
de obiecte.
parzi frumos
succes prin-
O dată un
rase o ghea-
african care
heara. Gen-
nu știa en-
cător care

te pe piept
canul. S-ar
omorit ani-
omorit. Nu-i

ce-și face
de leoparzi
putut lăsa

enzind iar
bandjaro cu
Mavenzi și
cristalin de
an drape-
tur an. Dar
petrecut în
rele engleze
nei fiziono-
realitate de
poporului

de lui stră-
nica.

lohlov

Cum o fi arătând oare îndepărtata Japonie? Imi amintesc de niște desene vechi care înlăși-sau silueta elegantă a muntelui Fuji-Yama, japoneze ca niște păpuși în kimonou, ceainării mi-cuțe și vișini înfloriți. Dar cât de departe este această lume idilică de viața de astăzi a Japoniei. Desigur, nici bătrînul vulcan, nici kimonourile multicolore și nici chiar florile vișinilor nu și-au pierdut farmecul. Dar, vorbind la figurat, nu ele constituie cartea de vizită a Japoniei de astăzi, ci noul aspect industrial al țării, iurtunoasele conflicte de clasă și lupta poporului pentru pace. Pe vizitatorul străin nu-l izbește înălțimea micilor ceainării ci mulțumirea de sine a fațadelor puternicelor bănci și concerne. În japoneza drăgă-lașă cu fața albă și sprincene negre el recunoaște pe femeia muncitoare și pe mama care luptă pen-tru drepturile ei.

Iată ce gânduri ne treceau prin minte cînd am pășit pe pămîntul Japoniei, dornici să culegem primele impresii. În cele cincisprezece zile pe care delegația de ziariști sovietici le-a petrecut la vecinii noștri, am văzut și înțeles multe. În acest răstimp am vizitat Tokio, Osaka, Kioto și Hiro-shima, am discutat cu muncitori și scriitorii, cu activiști sindicali și reprezentanți ai cercurilor de afaceri, cu jărani și ziariști, cu studenți și membri ai parlamentului.

Vizita noastră în Japonia a coincis cu cel mai critic moment al crizei cubane, provocate de ac-

Pe străzile înguste, fără troluare, se scurg ca un torrent nestîrșit șiruri de mașini. La Tokio circulația se face pe stînga. Aici există, după părerea mea, prea multă libertate la viraje. Ca să cotească pe o stradă, șoferul pătrunde direct în șirul de mașini și pasagerul nu se prea simte în siguranță. Pietonii însă sînt foarte disciplinați. Nimeni nu traversează pe roșu. Dar dacă pe stradă nu e semafor? Atunci e sulicient să ridici mîna, șirul de automobile se oprește și tu traversezi liniștit strada.

Două orașe

Există două Tokio-uri: Tokio-ul zgîrie-norilor și Tokio-ul fără etaj. Tokio-ul zgîrie-norilor este partea centrală a orașului, vestita Ghinza, care este deseori comparată cu Broadway-ul new-yorkez și străzile care dau în ea. Aici se înalță uriașe clădiri moderne din beton și sticlă, în care sînt instalate administrațiile celor mai puternice firme și bănci, și tot aici se găsesc cele mai mari cinematografe, cabarete și magazine. Fațadele clădirilor și chiar cerul din centrul orașului sînt vindute reclamei. Deasupra unei case enorme se învîrte ziua și noaptea un automobil de tip 1963. Dar iată expuse și mici televizoare portative cu tranzistori. Sus pe firmament, pe niște baloane aeriene, plutesc reclame care recomandă insistent noi tipuri de aparate de radio și televizoare și-l invită pe cumpărătorii să viziteze magazinele care le desfac.

Seara, toată această parte a orașului este scaldată într-o mare de lumini multicolore de neon. Totul strigă, cheamă, asurzeste.

Am vizitat mai multe magazine. Rafturile sînt pline cu mărfuri, dar după numărul restrîns de cumpărători se vede că nu sînt accesibile tuturor japonezilor. Aici nu vin să cumpere locuitorii Tokio-ului fără etaj, ai Tokio-ului cocioabelor unde nu există reclame și iluminatie nocturnă. Vinzătorii sînt gata să facă orice numai să le cumperi cite ceva. Dar la asta nu ajută prea mult nici spiritul de prevedere al proprietarilor magazinelor, care au construit în vecinătatea sau la subsolul clădirii un garaj cu patru etaje. La Tokio se stă foarte prost cu parcare mașinilor, dar aici, la magazin ai la dispoziție un garaj. Și dacă mai cumperi un fleac oarecare nu plătești nimic pentru parcare. Ce le folosește asta femeilor care sînt nevoite să stea ghemuite de dimineața pînă seara în fața intrărilor așteptînd să poată curăț pantofii vreunui trecător? Sau „boys“-lor hotelurilor? Sau muncitorilor care primesc un salariu de mizerie pentru truda lor? Ei n-au nici automobile și nici bani.

Odată am citit într-un ziar o scurtă informație scrisă cu literele cele mai mărunte și publicată undeva într-un colț. Magazinele din Tokio, arăta notița, au vîndut luna trecută mărfuri cu 11 la sută mai puțin decît în luna precedentă.

Tokio este plin de contraste. Numai orbii pot să nu vadă îndărătul luminilor de neon și al bunăstării de suprafață mizeria sutelor de mii de oameni năpăstuiți. Cine sînt ei? Sînt jărani ruinați, pe care mizeria i-a alungat la oraș. Sînt cei care au avut ghinionul să îngroașe armata de 80.000 de mineri concediați în ultimii ani. Mai sînt și șomeri totali și parțiali care se citrează în Japonia la șapte milioane și ceva.

Iar în localurile din centrul Tokio-ului, oameni cu buzunarele doldora de bani petrec de dimineața pînă seara în tovărășia unor fele cu numere prinse pe haine. S-ar putea pune întrebarea: de ce au fetele număr? Dacă vizitatorul mai vine în local și vrea să se întîlnească cu aceeași fată, el nu trebuie să-și amintească numele și nici chipul ei. Spune numărul și fata apare imediat.

Îmbătrînitul Tokio nu este de loc potrivit pentru ritmul de viață modern. Străzile înguste stînjenesc circulația și aceasta constituie o problemă acută. La municipalitatea din Tokio am aflat cîteva cifre interesante: acum, în capitala Japoniei există 720.000 de automobile, ceea ce nu înseamnă prea mult pentru un oraș cu zece milioane de locuitori. Și cu toate acestea străzile sînt invadate de mașini, iar circulația e foarte dificilă. Zilnic, se expun la loc vizibil cifre care arată numărul victimelor prin accidente. Și cifrele cresc mereu. Care-i situația? Municipalitatea n-are un plan clar în această problemă. S-a realizat un singur lucru: s-a interzis vînzarea de automobile celor care n-au garaj sau loc de parcare. În vederea olimpiadei din 1964, municipalitatea construiește cîteva clădiri noi și linii suplimentare de metrou și lărgeste străzile care duc spre stadion. Dar aceste măsuri nu pot soluționa, desigur, problema circulației.

Annual, populația Tokio-ului sporește cu 250.000 de locuitori numai pe baza jăranelor veniți de la sate ceea ce agravează și mai mult criza de locuințe — și așa foarte acută. Din cele trei milioane de locuințe deli-ci-

mare ale Japoniei, cea mai mare parte revine Tokio-ului. Ca să construiești o casă trebuie să cumperi teren care costă însă foarte scump. Un metru pătrat se vinde cu 35.000 de yeni, iar în cartierul Ghinza cu 50.000. Foarte scumpă este și chiria: aproximativ 6.000 de yeni pe lună pentru patru metri pătrați — o sumă enormă. Ca să trăiască cît de cît normal, o persoană singură trebuie să cîștige pe lună ce puțin 20.000 de yeni. Dar un asemenea salariu n-au decît puțini tineri din familiile de muncitori.

Conflictele de clasă și lupta politică fac parte integrantă din peisajul Tokio-ului. Numai într-o singură zi am văzut o grevă a minerilor, o demonstrație împotriva bazelor militare americane, mitinguri care cereau încetarea tratatelor dintre Japonia și Coreea de sud.

Cînd ghidul e de prisos

Ne continuăm călătoria prin Tokio. Multe lucruri pe care le vedem le înțelegem și fără explicațiile ghidului. Despre ele am citit sau am auzit. Iată niște oameni care transportă grăbiți cu bicicleta niște sufertașe. Sînt comisionari de prînzuri sau dejunuri. Ei transportă mîncare la cerere acasă sau la lucru.

Dar ce o fi cu oamenii aceștia care au gura acoperită cu bandaj alb? Se știe doar că în Japonia există o tradiție bună: orice bolnav de gripă poartă un bandaj spre a nu-i contamina și pe alții. Bandaj poartă și persoanele sănătoase, dar care se tem de infecție.

Chiar în primul restaurant mic unde am deju-

...și cea a realităților: muncitorii atacați de poliție

nat, ni s-au oferit înainte de masă prosoape calde și umede ca să ne ștergem pe față și mîini. După masă ni s-au adus din nou șervețe.

Altî la restaurant, cît și în taxiuri ne-am putut convinge că în Japonia nu se ia bacșiș. La drept vorbind, bacșișul există dar el e inclus în nota de plată. Nu cumva să plătești mai mult, că japonezii se supără.

Într-o stradă relativ liniștită, mașina noastră a frinat brusc. Ce se întimplase? Niște băieți jucau mîngea pe partea carosabilă. Am mai străbătut cîteva străzi și am văzut același spectacol. Era pauza de prînz și tinerii se destindeau.

Japonezilor le place foarte mult sportul, căruia îi consacră tot timpul liber, fie că îl practică, fie că sînt „suporteri“. Joacă mîngea cu pasiune pe stradă sau pe locuri virane. În întreprinderi se creează echipe de volei, basse-ball ș.a., pe care le susține toată uzina. În zilele în care se joacă meciuri importante, șoferii instalează televizoare în taxiuri iar pasagerii sînt dispuși să călătorească cîțiva kilometri în plus numai să vadă competiția.

În Japonia modul de deservire a atins perfecțiunea. Într-o zi am vizitat cu un autobuz turistic închiriat special monumentele de artă din vechea capitală — Kioto. Firma ne-a pus la dispoziție și un ghid: o fată foarte drăgușă în vîrstă de 22 de ani care se numea Sato. Pe drum de la Osaka la Kioto și chiar la Kioto ea a vorbit numai atît cît să ne satisfacă curiozitatea și să nu ne plictisească. Iar la întoarcere, ca să nu ne plictisim, ne-a cîntat niște cîntece despre frumosul oraș Kioto, despre bucuria de a călători cu niște oaspeți agreabili.

Toate acestea sînt, desigur, impresiile primeilor zile. Aș spune chiar impresii turistice. Dar și eșe pot contribui, chiar dacă în mică măsură, la înțelegerea Japoniei de astăzi.

G. Oșeverov
B. Cehonin

Japonia cărților poștale ilustrate...

Între teatru și cinematografie

Un corespondent de la „Komsomolskaia pravda” a adresat actorului Innokenti Smoktunovski (Ilia Kulikov din „Nouă zile dintr-un an”), care va interpreta rolul lui Hamlet în viitorul film al lui Grigori Kozințev, câteva întrebări despre noul său rol și despre activitatea sa în teatru și cinematografie.

— Îmi este încă foarte greu să vorbesc despre Hamlet. Caracterul acestui personaj e atât de complex și i s-au dat atâtea interpretări, încât sînt pur și simplu dezorientat. Kozințev vrea să citească tragedia prințului Danemarcei într-un chip contemporan. Eu tind spre același lucru, dar recunosc sincer că nu văd încă personajul în ansamblu. În pregătirea rolului sînt destul de stingherit de torentul de sfaturi ale prietenilor, fiecare cu concepția lui proprie despre Hamlet, concepție pe care ar dori neapărat s-o vadă transpusă pe ecran.

Nu mă pot lăuda, ca mulți actori, că am visat încă din copilărie să-l interpretez pe Hamlet. Deocamdată pot spune numai că personajul meu trebuie să fie un om curajos, pînă la eroism. Trebuie să mărturisesc că o asemenea interpretare mi se pare mai apropiată individualității mele artistice. Mă tem foarte mult ca Hamlet să nu devină un neurastenic dezechilibrat, așa cum l-au înfățișat destul de frecvent actorii. Vreau ca pe ecran să apară un om care caută răspuns la complexe probleme ale timpului său.

În momentul de față, activitatea pregătitoare pentru filmul nostru e în plină desfășurare. Mă ocup de scrimă, învăț să călăresc, probez costume, particip la căutarea celui mai potrivit machiaj.

— Vă simțiți mai apropiat de teatru sau de cinematografie?

— Iubesc teatrul și visez să mă întorc pe scenă. Nu văd contradicții esențiale între cele două muzee. În ciuda caracterului convențional al teatrului, în interpretarea scenică este necesară multă finețe și expresivitate. Socotesc că teatrul ajută cinematograful iar la

rîndul său, cinematograful este util teatrului. Teatrul — prin antrenamentul îndelung al repetițiilor, cinematograful — prin finețea studiului psihologic.

Cred că munca serioasă pentru redarea trăsăturilor cnezului Mișkin în spectacolul lui Tovstonogov cu „Idiotul” a contribuit mult la pregătirea ultimelor mele roluri din filme.

— Care socotiți că este tema principală în creația dv.?

— O întrebare foarte complexă. Căci creația unui actor depinde în mare măsură de regizor, de rolurile ce i se atribuie. Pe lângă aceasta, fiecare actor e obligat să-și găsească tema sa interioară — fără de care nu e posibil să lucreze serios. În multiplele roluri interpretate de mine, cred că există o temă comună ce străbate toate caracterele — tema bunătății și dreptății spre care tinde omul. Cu toată slăbiciunea aparentă a multora dintre eroii mei, aceștia sînt puternici prin spiritul lor, prin ideile ce-i frămîntă. În lupta cu viața, în care sînt prinși toți acești eroi ai mei, înving forțele spiritului, credința omului în idealurile sale. Așa este Farber din filmul „Soldații”, Sabin din „Scrisoare neexpediată”, Iulius Fucik. Da, forța spiritului învinge întotdeauna. Ea trebuie să învingă și la Hamlet.

Iat-o și pe viitoarea Ofelie: Anastasia Vertinskaja

★ FILMUL ★

Înainte primului Congres al cineaștilor sovietici

Efervescență creatoare

Puternica dezvoltare a creației cinematografice sovietice, reflectată în apariția unor noi filme memorabile, primite cu legitimă bucurie de spectatorii de pretutindeni, se face simțită și în schimbul de păreri extrem de interesant găzduit în aceste luni de zilele și revistele sovietice. În întîmpinarea primului Congres al cineaștilor sovietici, eveniment de mare însemnătate în viața artistică a țării, numeroși regizori, actori, critici își spun cuvîntul cu privire la căile de dezvoltare ale filmului sovietic contemporan.

Desigur, nu putem aminti act decît de o mică parte a opiniilor susținute — cu argumente și exemple convingătoare — de participanții la aceste dezbateri preliminare, care pregătesc în fond discuțiile din cadrul viitorului congres. Dar socotim util să spicuiem unele aspecte semnificative din articolele, interviurile și luările de cuvînt apărute în ultima vreme în presa sovietică pe tema artei cinematografice.

În primul rînd, din toate aceste materiale se degajă climatul viu, propice avîntului continuu al creației, în care se dezvoltă filmul sovietic. Frecvent apar referiri la hotărîrea adoptată de Comitetul Central al P.C.U.S. pentru îmbunătățirea conducerii dezvoltării cinematografiei sovietice, document de mare însemnătate, care precizează o serie de măsuri menite să asigure o mai puternică creștere a forței educative și valorii ideologico-artistice a producțiilor realizate de studiourile sovietice. În cuvîntul lor, cineaștii renunță: ca Serghei Gherasimov, Mihail Romm și alții insistă asupra cerințelor înalte pe care hotărîrea C.C. al P.C.U.S. le pune în fața creatorilor din cinematografie și, totodată, asupra mijloacelor preconizate în scopul realizării de filme variate din punct de vedere al tematicii, genului și stilului, filme de o ridicată valoare artistică. De altfel, în articolele respective sînt citate o serie de exemple, atît dintre producțiile deja

consacrate pe plan internațional și văzute de curînd la noi, cit și filme mai recente („Un om merge după soare” al lui Mihail Kalik de pildă) sau aflate în curs de realizare („Să-ți amintești, tovarășe!” la care lucrează regizorul Marlen Hufiev), edificatoare pentru stadiul superior la care se situează azi cinematografia sovietică.

Nu întîmplător un articol al cunoscutului regizor Serghei Iutkevici poartă titlul „Marile așteptări se împlinesc”. Așa cum rezultă din cele scrise de Iutkevici, ca și din alte articole, este evident că frontul larg și unit al cineaștilor sovietici din cele mai diferite generații acționează într-o direcție ideologică comună, printr-o variată gamă de mijloace de expresie.

„Cred că cinematograful actual trebuie să fie, neapărat, poetic” — își afirmă categoric convingerile artistice Mihail Kalatov, realizatorul filmului „Zboară cocorii”, care lucrează în prezent, împreună cu colaboratorul său constant operatorul Serghei Urusevski, la filmul „Eu sînt Cuba!” Ca un răspuns parcă, Mihail Romm, în interviul din „Sovetskaia kultura”, consideră filmul prin excelență o artă emoțională. Neîndoielnic, dat fiind orizontul superior de gândire al publicului căruia se adresează azi arta, așa numitului cinematograf intelectual îi revine un loc important. Dar — subliniază Mihail Romm — „idei fără sentimente nu există în artă, după cum sentimente fără idei nu pot exista nici în artă și nici în viață”. La rîndul său, foarte tînărul regizor Andrei Tarkovski (ale cărui două filme „Compresorul și vioara” și „Copilăria lui Ivan” îl situează printre cele mai marcante personalități din noua generație de cineaștii sovietici) remarcă într-un articol din „Sovetski ekran”: „În cinematografie nu trebuie să explici, ci să acționezi asupra sensibilității spectatorului, iar emoția astfel provocată dă ea însăși impuls gîndirii”.

O problemă centrală a filmului sovietic contemporan, aceea a deosebirilor și, totodată, a influențelor reciproce și a conlucrării dintre generația vîrstnică și cea tînără, revine frecvent în discuții. În această privință, trebuie menționată ideea susținută în diferite materiale că în acești ani se realizează în cinematografia sovietică o sudură organică, trainică și generatoare de biruințe artistice remarcabile, între tradițiile anilor 1920-1930 și 1930-1940 (în primul rînd e vorba de Eisenstein, Pudovkin și continuatorii lor din vechea generație) pe de o parte și suflul inovator al creațiilor tinerilor regizori ca Ciuhrai, Alov și Naumov, Kulidjanov, Tarkovski etc. pe de altă parte.

Interesante aspecte ale creației actorului de cinema sînt dezbătute de Alexei Batalov în articolul său „Epoca, stilul, actorul”. Protagonistul filmelor „Zboară cocorii”, „Doamna cu cățelul”, „Nouă zile dintr-un an” etc. nu se mărginește să vorbească despre practica sa de actor și regizor, ci, biziindu-se pe experiența bogată acumulată în numeroase filme, face o serie de considerații generalizatoare privind „specificul cinematografic” al interpretării actoricești pe ecran și spiritul contemporan în înfrunghirea eroilor epocii noastre. Și Serghei Gherasimov consacră o parte din articolul său „Arta sentimentelor înalte” interpretării actorului în film, necesității organizării vieții creatoare a artiștilor de cinema, care trebuie să aibă o continuitate a preocupărilor pe tîrîmul filmului. Cunoscutul cineașt crede chiar în utilitatea unui colectiv de actori destinați anume cinematografiei.

Firește, sîntem departe de a fi epuizat diversitatea substanțialelor discuții în care sînt antrenati acum creatorii de film din U.R.S.S. în întîmpinarea Congresului cineaștilor.

Mihai Lupu

● Regizorul A. Ivanov, unul dintre cei mai bătrîni maestri ai cinematografiei sovietice, autorul trilogiei „Pămînt deșelent”, lucrează la un film inspirat de povestirea lui V. Konețki „Dacă te cheamă tovarășul”. Eroii săi sînt marinari de cursă lungă. Filmul vorbește despre dragostea față de profesia aleasă, despre încrederea în oameni, despre prietenie.

● De curînd, a avut loc la Moscova premiera filmului „Șapte dădace”, o comedie în care își încearcă pentru prima oară forțele ca regizor actorul Rolan Bikov. Este povestea „îmblînzirii” turbulentei Afanasi, un bălat aflat la școala de corecție pe care își propun să-l reducă tinerii dintr-o brigadă de muncă comunistă a fabricii de ceasuri. Printre protagoniștii filmului este și Volodea Ivașov, interpretul lui Aloșa din „Balada soldatului”.

● Pe actorii Nadia Rumeanțeva, Nonna Mardjukova și N. Lebedev îi vom vedea peste scurt timp în filmul „Pavluha”. Este o nouă producție „Mosfilm” realizată de tinerii regizori S. Tumanov și G. Șciukin.

● Ultimul număr al revistei „Sovetski ekran” publică un reportaj consacrat vizitei făcute de un grup de cineaștii sovietici cunoscutului regizor francez Claude Autant-Lara, care turnează acum la Nissa. Oaspeților sovietici li s-a făcut o primire plină de cordialitate. Autant-Lara le-a vorbit despre preocupările sale actuale, despre filmul lui „Să nu ucizi”, interzis în Franța și pe care visează să-l vîndă proiectat pe ecranele sovietice. Regizorul francez s-a interesat de noile filme aflate în lucru în studiourile sovietice, despre mersul ecranizării după „Război și pace”.

● Comical sovietic Erast Garin și-a sărbătorit cea de a 60-a aniversare. Garin a creat peste 25 de roluri în cinematografie printre care ofiterul Tommy în „Întîlnire pe Elba”, paracliserul Savelli din „Vrăjitoarea” (ecranizare după Cehov), soferul Tarakanov din „Poveste muzicală”. Garin este, de asemenea, și un regizor talentat. El a montat mai multe spectacole la Teatrul studio al actorului de film. Printre aceste spectacole se află și piesa-basm „O minune obișnuită” de E. Șvart.

● Pe ecranele sovietice rulează cea de a treia ediție a jurnalului satiric „Fitul”, creat de un colectiv condus de Serghei Mihalkov. Printre schițele noii ediții se numără „Revanșistul”, „A fost acoperit” (regizor Lev Kulidjanov), „Virusul indiferenței” ș.a.

Sașka mă scrută cu privirea, iar eu mă simțeam ca un trădător. Dar eram gata să suport orice pedeapsă, numai s-o văd mai repede pe Inka.

Ne-am oprit în fața Sindicatului sanitar, unde își avea mama cabinetul ei de lucru.

— Spuneai să luăm bilete la John Danker. De unde bani? mă întrebă Sașka.

— Și ce să fac?

— Ieși pe plajă și fă rost de bani.

— Bine. Peste o oră o să fiu pe plajă.

— Tata mi-a promis cincisprezece ruble, spuse Vitka.

— Iar un bilet în primele rinduri costă optsprezece. Am promis fetelor bilete bune. Și dacă o să li se facă sete, o să le ducem la cișmea? Nu mai vorbesc de o înghețată...

— O să ies pe plajă.

— Interesant. Aș vrea să știu și eu cine o să te aștepte pe plajă, până la ora trei.

— Și dacă mă duc acum tot nu fac nimic. E două.

— Așadar, vrei s-o vezi pe mama ta?

— Da, vreau s-o văd.

— Foarte bine, dar tu o să te explici cu fetele.

— Eu!

— Așadar, vrei s-o vezi pe mama ta?

— Ia nu mă mai plictisi! Dar voi unde vă duceți? Unde ne întâlnim?... Sașka o și luase din loc, în vreme ce Vitka era nehotărât.

— Vino la mine, la șase. Tata o să fie acasă, îmi spuse el.

Am traversat strada care, în acest loc, se îngusta atât de mult încât coroanele arborilor de pe cele două trotuare se împleteau deasupra ei.

Am intrat în clădirea Sindicatului sanitar pe ușa prin-

nu se vedea nici Sașka și nici Vitka. Taxatorul mă avertiză să cobor la plată, dar eu m-am făcut că n-aud și am sărit în fața scuarului. Puteam să sar în dreptul locului viran de la capătul străzii Primorie, dar mi-ers teamă să nu dau de Sașka și de aceea am trecut prin scuar.

Până la Inka am ținut-o într-o goană. Scările le-am urcat tot în goană. De obicei, săream deodată cinci trepte. Mă grăbeam spre etajele de sus și burlanele pantalonilor mei se loveau unul de altul, cu zgomot. Cu toate acestea mi se părea că urc prea încet. Am încercat să iau dintr-odată șapte trepte, fără să micșorez viteza. Dar virful pantofilor îmi lunecă pe neașteptate și era cit pe ce să-mi zdrobesc bărbia de marginea scării. Noroc că m-am ținut în miini. Când am ajuns la ușa Inkăi, picioarele îmi tremurau de la genunchi.

Știam că Jenia și Katia erau aici. Prefăceau rochia Inkăi, pentru reuniunea de diseară. Când am sunat mi-am spus că Jenia o să-mi deschidă ușa. Intr-adios mi-am spus așa, cu speranța ca astfel o să-mi deschidă ușa Inka și nu Jenia. Dar mi-a deschis-o Jenia.

— Te-am rugat doar să nu ne deranjezi până la șase, îmi spuse ea.

De necaz era să i-o trintesc: „Nu mai mergem azi la John Danker”. Nu știu singur cum m-am reținut.

— Liniștește-te! Nimeni n-are de gând să te deranjeze.

— Atunci e în regulă, spune Jenia și vru să închidă ușa.

Am reușit, totuși, să mă strecur pieziș în coridor, întorcându-i spatele.

— Mai încet, i-am spus eu. Ține minte: eu nu sînt Vitka.

Mama Inkăi apăru și ea pe coridor și aprinse deodată lumina.

— Aaa... Felicitări! spuse ea. Auzisem de vreo cincizeci de ori cuvîntul ăsta, pe ziua de azi. Dar în felul în care îl rostea, era greu de înțeles ce vroia să spună cu el mama Inkăi. Oricum, am fost nevoit să multumesc.

Ochii ei, ca și ai Inkăi, aveau scilipiri aurii. Dar în ochii Inkăi citeam pe dată ce voia să spună, pe cînd în ochii mamei ei nu reușeam să citesc nimic. E adevărat că de la convorbirea pe care o avusesem cu Inka pe bulevard, lucrul ăsta nu mă mai alarma.

— Inka-i acasă?

Nu m-am uitat la ea, dar am simțit că, auzindu-mi întrebarea, zimbise.

— Închipuiește-ți, tocește de dimineață.

— N-o să terminăm pînă diseară, ținu să precizeze Jenia.

— Să mă duc pînă la Inka? spusei eu dînd tonului meu o vagă nuanță interogativă, ca și cum aș fi cerut o aprobare în acest sens.

— Doamne, ce proști sînt! spuse mama Inkăi și se îndreaptă spre bucătărie.

Inka stătea pe scaun, în genunchi, cu coatele pe masă. Cînd auzi deschizîndu-se ușa întoarse capul și se uită curios la mine. Dar imediat după aceea se aplecă din nou peste masă. Încercarea ei de a se prefăce că nu-mi observase apariția era o prostie.

M-am oprit în spatele ei. Își sprijinea capul cu o mină ale cărei degete și le băgase în păr, iar cu cealaltă, în care ținea un condei, mîzgălea nu știu ce cifre.

— Ajunge cu prefăcătoria, spusei eu.

— Nu mă prefac. Sînt ocupată. Am revăzut toate biletele cu întrebări. Poți să mă ascuți.

rut că asta-i principala, că tot restul va veni de la sine; principala! — să îei mereu „foarte bine”. Dar acum, am singur cu mine însumi, în nopțile lungi, fără somn, am înțeles că știu foarte puțin.

Lumea răsună, singura demnă de oameni, s-a intru-pat în țara în care m-am născut și trăiesc. Tot restul planetei aștepta eliberarea. Am socotit că misiunea ei-beratoare ațîrnă pe umerii mei și ai generației mele. M-am pregătit și am așteptat semnalul. Am judecat totul în limitele acestei reprezentări despre lume. Am avut de îndeplinit multe sarcini — mari și mici — dar nu le-am simțit niciodată greutatea. Am făcut totul în chip firesc, așa precum respir.

Fără îndoială că toate acestea nu sînt altceva decît faptele biografiei mele. Nimic mai mult. Viața fiecărui om, în individualitatea sa, este unică și irepetabilă.

În rominește de Andrei Negulescu

Povestea lui Boris Balter are ca eroi trei tineri adolescenți gata să treacă pragul unei existențe independente. Acțiunea se petrece la jumătatea deceniului 1930—1940 și, cu toate că n-a folosit decît arcuri referințe directe, autorul își judecă personajele prin prizma marilor încercări, din cursul ultimului război mondial.

In fragmentul pe care-l publicăm, Volodia, Sasa și Vitea sînt surprinși la sfîrșit de an, în Sasa și Vitea sînt surprinși la sfîrșit de an, în plină sesiune de examene — ultima pe băncile scoții medii. Elevi excelenți, ei au fost îndreptățiți de către organizația locală de Consumul spre Academia Militară. Evenimentele ce aveau să-și pună amprenta asupra personalității lor sînt încă foarte departe și pînă atunci eroii lui Boris Balter trăiesc fără griji primarele bucurii, mai mari sau mai mărunte, ale vîrstet lor.

— Ce-o să fie cînd o să ne căsătorim?

— Nimic. Ce să fie? Tu singur spui că prin capul meu fluiera vîntul. Dacă vrei, îți spăl cămășa. O cămășă nouă trebuie întoideanaa spălată înainte de a o îmbrăca. Vezi cum se înfoate? Vezi?

— Nu vreau, spusei eu. Ce-o să fie cînd o să ne căsătorim?

Dar Inka se și postase în fața mea și începu să-mi scoată cămășa. Eu o ajutam doar ridicînd cînd o mină, cînd alta. Și ca ultimul dintre proști, o întrebam mereu: — Ce-o să fie cînd o să ne căsătorim?

Oprindu-se în pragul ușii, Inka îmi spuse: — O să-ți dau în fiecare dimineață un contact! O să te bărbieresc și o să te parfumez cu „Masca roșie”. Iar eu o să-ți cumpăr țigări aromate, nu din astea proaste. Inka ieși din cameră și eu strigai după ea: — Habar n-ai! Astea sînt țigări „Palmerul nordic”.

Am trecut de patruzeci de ani. Părul mi-a încărunțit și ioma îmi este bolnavă. Cu boala asta oamenii nu trăiesc mai mult de zece ani. Mi se tănuțește gravitatea bolii, dar eu știu totul. Noaptea, ascult cum mi se potcnește inima. Cîndva, tot potcîndu-se, o să înceteze să mai bată. Nimeni nu poate spune cînd o să se întîmple: mine, peste un an sau peste zece. N-are nici cînd ajungi la marginea prăpastiei, fără să vrei te uita un rost să te ghîndești la un lucru oricum inevitabil. Dar cînd ajungi la marginea prăpastiei, fără să vrei te uita înapoi. Cine am fost eu?

Am îubit și am repetat adesea cuvintele lui Lenin: „Comunist poți să fii numai atunci cînd îți îmbogățești mintea cu toate cunoștințele pe care le-a făcut omenețea. La școală, ca și preîntîndemi unde mi-a fost dat să învăț după aceea, am luat numai „foarte bine”. Și mi s-a pă-

țigara ce fumea nepăsătoare în cotțul gurii lui. Mama lui Sașka îl văzu în sfîrșit și pe el, apoi se uită din nou la Sașka. Ochii ei bulbucați devenîră și mai mari:

— Ce văd? Ați început să fumați?

— De ce la plural? Numai Vitka fumează. Și ce-i cu asta? Îl doare mîseaua de mînte.

— Daș ochiul? Și ochiul îl doare?

— Fleacuri. Un ulcior mititel.

— Ce v-a dat prin mînte? Îmi crapă pur și simplu capul. Niște oameni în toată firea să se ducă voluntar la armată!...

Mama lui Sașka se uită la mine și mă întrebă:

— Mama ta e mulțumită?

— Închipuți-vă că nu.

— Parcă eu ce spun! Cu carnet de partid sau fără carnet de partid, o mamă tot mamă rămîne.

Mama lui Sașka zări o prietenă la fereaștra farmaciei. În timp ce ele stăteau de vorbă, noi am șters-o pe ne-simțite.

— Trebuie s-o văd pe mama, am declarat eu categoric. Ce faceți pînă la șase?

— Te așteptăm, răspunse Sașka.

— Nu-i nevoie, mă descurc și singur.

— Ce vrei să faci la mama ta?

— Cum ce vreau să fac? O interesează și pe ea cum am dat examenul.

— Pe mama ta, chiar că o interesează.

— O mamă rămîne mamă...

— Pînă una-alta să facem o baie, spuse Vitka.

— Ai înnebunit! Am cheltuit atîția bani pe cremă și colonie și acum, deodată, să fac baie. Trei zile, nici pe față nu mă spăl, îi răspunse Sașka.

BORIS BALTER

Adio, copilărie

(Fragment)

Îndreptîndu-ne spre frizerie ne simțeam puțin stînjeniți. Nu eram altfel de siguri de noi, precum ne străduiam să arătăm: nu știam dacă o să ne ajungă banii de ras. Pînă atunci nu ne bărbierisem încă niciodată. Iar Tartakovski însuși — frizerul — era pentru noi un fel de enigmă și nu știam cum să ne purtăm cu el.

Tartakovski se stabilise în orașul nostru venind de la Odesa, iar la Odesa apăruse odată cu brigada lui Kotovski. Nu ne venea pur și simplu să credem că bătrînul acesta,

Boris BALTER

BIBLIOTECA „Veac nou”

24

8

cipală. Am așteptat câteva clipe, apoi m-am uitat în stradă: Saska mă pindea de pe celălalt trotuar, ascuns după copaci. Nu era nimic de făcut, trebuia să-i fac o vizită mamei.

În biroul ei se găsea șeful serviciului sanitar orășenesc. Am observat deindată că convorbirea lor era neplăcută. Mama zîmbea în timp ce ochii-i scinteau de minie. Șeful serviciului sanitar s-a arătat tare bucuros de venirea mea.

— Te felicit, te felicit, Nadejda Alexandrovna pentru fiul dumitale, spuse el. Iar ție, Volodia, îți doresc succes în noua-ți existență, independentă. Mă retrag. Nu vreau să vă stingheresc.

Șeful serviciului sanitar ieși, iar mama îl conduse cu același zîmbet și cu aceeași privire sclipind de minie. În clipa aceea am înțeles că mama e tare singură și că nu poate orice. Pînă acum mi se părușe că mama e foarte puternică și că poate să realizeze orice își propune. Mi s-a făcut milă de ea și mi-a fost tare dragă.

— Am luat foarte bine la istorie...

— Îți mulțumesc foarte mult și sint tare fericită că te am pe tine.

Nu mă așteptam la o asemenea mărturisire, pentru că n-o mai auzisem niciodată pe mama vorbind astfel.

— Exagerezi, i-am spus eu și am zîmbit. N-o să-mi iert niciodată zîmbetul acela plin de sine! M-am apropiat de masă și-am pus mîna pe ea, avînd grijă să mă întorc cu fața spre fereastră, pentru ca mama să nu simtă că mirosă a vin și a tutun. Ea îmi acoperi mîna cu palma și mă privi drept în față.

— Am vorbit foarte serios, mă asigură ea. M-am ocupat foarte puțin de tine, iar acum e prea tîrziu. Nu mai ai nevoie să-ți port de grijă.

Mama trase un sertar al biroului și scoase de acolo un pachet.

16

IN BIBLIOTECA
„VEAC NOU”
au apărut în 1962:
13. ALEXANDR NEVEROV : Taşkent —
orașul pînă
14. I. M. MAISKI : München : Nu ceda re-
15. SERGHEI SARTAKOV :
16. G. ALTOV : Simfonia eroică
17. Acad. P. L. KAPITA : Viitorul științei
18. GHEORGHI VLADIMOV : Prima zi
19. DANIL GRANIN : Înainte de zbor
20. ARKADI SAHNIN : Strîștîul Cartagii
nel japoneze
21. CINGHIZ AITMATOV : Primul învâ-
tător,
22. G. MARKOV : Sarea pămîntului.
23. KONSTANTIN FEDIN : O înțelegere
între gentlemen!

9

— Poți să te schimbi aici. Cămașa veche o s-o duc eu acasă.

În pachet era o cămașă colorată peștii, la fel cu aceea pe care o purtam. Probabil că atunci cînd îmi cumpăra o cămașă, mamei îi venea greu să-și imagineze ce altă culoare mi-ar sta bine și de aceea o alegea mereu pe aceeași, cu care se obișnuise de-a lungul anilor.

Am îmbrățișat-o și mi-am lipit buzele de tîmpla ei. Dar aducîndu-mi aminte că ar putea să bage de seamă că miros a vin și a tutun, m-am dat de o parte și mi-am îmbrăcat cămașa. Mama mă privi cu atenție și, o clipă, am avut impresia că m-a prins. Sau poate că descoperise ceva nou în înfățișarea mea, fără să-și dea seama exact despre ce-i vorba. Nu băgase de seamă nici că mă bărbierisem. Mama era dintotdeauna o fire închisă, preocupată de treburile și de grijile ei.

— Aș fi vrut să mîncăm astăzi împreună, dar nu se poate: la trei am ședință de birou.

În tonul mamei se putea desluși părerea de rău, în vreme ce eu, răsufînd ușurat, am consolată-o:

— Nu-i nimic. Rămîne pe altădată. În gînd îmi spuneam: „Asta îmi mai lipsește”. Mă și vedeam îmbrăcat cu cămașa, cu pantofii noi și cu pantalonii de postav pe care mi-i trimisese Serioja. Și mă gîndeam mai ales că peste zece minute o s-o văd pe Inka.

Mă temeam să nu se țină Saska după mine. Pentru mai multă siguranță, am ieșit în curte și, sărînd gardul, am luat-o pe altă stradă. După colț era stația de tramvai. Străzi ca acestea, mici și liniștite, erau multe în orașul nostru.

Am așteptat tramvaiul la colț și l-am luat din mers. La cîștură, m-am uitat cu atenție pe fereastra vagonului:

— Volodia, te-ai bărbierit? spuse Inka și glasul ei răsună plin de plăcere. Te-ai bărbierit și te-ai parfumat cu „Masca roșie”. De unde ai știut că „Masca roșie” e o tonie pentru bărbați? Nu știam. Mai mult chiar, nu știusem nici că colonia cu care mă împrocăsesse Tartakovski se cheama „Masca roșie”.

— Dar tu de unde știi? Pină la sfârșit am lăsat dracului rădăcina la cub și-am început să mă uit la Inka. Ea se lăsa pe speteaza scaunului, își duse mințile la ceață și lumina ochilor ei cu schiprit aurit se cernu deasupra mea.

— Eu știu tot. În delăsământul tău este un aviator care, de dimineață, bea un pahar de coniac și fotosește colonia „Masca roșie” după ce se bărbiereste. Mirosește întodeauna a vin, a tutun și a colonie.

— Ți place? — Cum poate să-mi placă? Are 35 de ani. E aproape de-o vîrstă cu mama.

Mie nici prin cap nu-mi trecea că s-ar putea să-i placă altcineva în afara de mine.

— Te gîndești numai la prostii. Te întreb dacă-ți place cum miroase.

— Știi, Volodia, cînd o să ne căsătorim... Inka nu-și duse gîndul pînă la capăt. Ne privim doar în ochi unul pe altul. Inka se dădu jos de pe scaun și înconjură masa. Țirîtu masinei de cusut de după perete conținea un meșter, răspunse mama lăcăi. Ține minte că Inka se rezemă de masa și, întorcîndu-și capul, se uită pe fereastră.

13

12

Și fără mărturisirea ei mi-am dat seama că de data asta Inka spunea adevărul. De fiecare bilet atașase o foaie cu demonstrația teoremei și cu exerciții. De ce mi se păruse că se prefăce? Pur și simplu ea, ca și mine, nu uitase nici o clipă, cele întimplate între noi ieri seara, chiar dacă nu se gîndise la primul nostru sărut. Și, asemenea mie, aștepta și ea continuarea. Dar, cînd am început să vorbesc, mi-am pierdut controlul asupra mea și nu m-am mai putut purta așa cum aș fi vrut.

— Iar spui minciuni, i-am zis eu. Exercițiul ăsta nu l-ai rezolvat încă.

— Mare lucru, îl rezolv imediat. M-am incurcat la extragerea rădăcinilor.

Mi-am pus și eu coatele pe masă, am luat condeiul înkăi și am început să calculez rădăcina la cub. De fapt nu-mi ardea mie de rădăcina la cub: n-aș fi fost în stare să răspund pe loc nici cît fac doi ori doi. Eram surd și orb și simțeam doar pe fața mea respirația Inkăi.

— Volodia, ai băut?

Nu-mi închipuisem niciodată că lucrul acesta va face atîta bucurie Inkăi.

— Ei da, am băut! Ce mare lucru! Mie însumi îmi plăcu nepăsarea cu care făcui afirmația. Înșiram de zor pe hîrtie cifre și expresii algebrice, cu toate că știam că le încurcasem definitiv.

— Ai și fumat!

Inka făcu și această observație de parcă m-ar fi prins cu încă o minciună și fiecare nouă descoperire o bucura tot mai mult. Și pe mine, de altfel. De asta mă și grăbisem s-o văd. Voiam să mă arăt într-o nouă lumină. Dar nu mă gîndisem că Inka o să se bucure atît de mult.

— Fie, spuse el. Sașka dispăru. Tartakovski se uită la Vitka prin oglindă și-i spuse:

— E adevărat că fularul ăsta negru îți vine de minune, dar trebuie totuși să-l scoți. Apoi îi infășură în jurul gîtului un șervet alb și înainte de a începe să-l tundă, își încercă mașina pe părul de pe mină.

— Viitorji locotenenți! Da, da..., spuse Tartakovski și mașina de tuns începu să scrițe în părul lui Vitka.

...Ne îndreptarăm spre Piață, dar am avut ghinion. Chiar lângă farmacie ne agăță mama lui Sașka. După părerea mea, ne urmărise tot timpul. De altfel, ea izbutea să pună mina pe Sașka oriunde s-ar fi aflat, în orice colț al orașului. Sașka și cu mine reușisem să aruncăm țigările mai dinainte. Vitka, însă, rămăsese cu țigara în gură. Din fericire, mama lui Sașka nu avea ochi decît pentru feciorul ei.

— Frumușelul meu, îi spuse ea mîngîindu-l obrazii. Pentru ca să faci asta, fusese nevoită să se înalțe pe virfurii. Fără îndoială că bărbierii arătam cu toții mult mai bine ca înainte, dar să-i spui lui Sașka „frumușelule” era prea mult. Sașka își lăsase favoriții și, din pricina lor, fața lui lunguiață se lungise și mai mult. Cu ochii bulbucați și cu nasul mare, arăta ca un țap.

— Ia să te văd mai bine. De ce ți-ai lăsat favoriții? Păcat că nu poate să te vadă bunicul tău. Ți-au mai rămas ceva bani? Fotografiază-te imediat. Cine și-ar fi putut închipui că o să am un băiat așa frumos?

Mama lui Sașka avea o singură calitate indiscutabilă: în prezența ei puteai să taci, întrucît ea vorbea pentru toi cei de față.

I-am făcut semn lui Vitka, dar se pare că uitase de

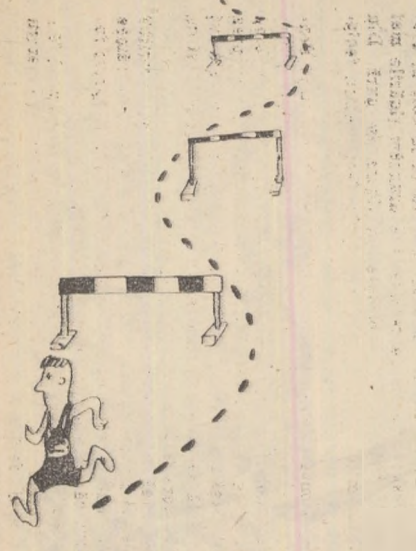
4

5

13

12

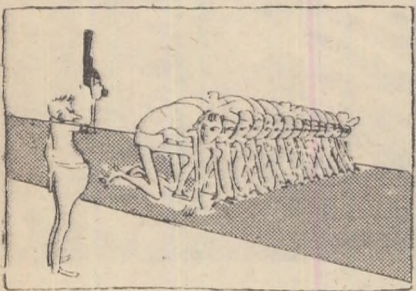
• UMOR •

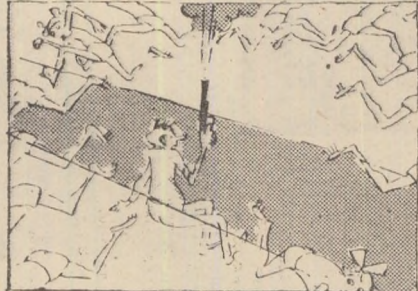
Se apropie slalomul.
Desen de A. Suhomkov

— O mie două sute douăzeci și șapte, o mie două sute douăzeci și opt...
Desen de A. Suhomkov

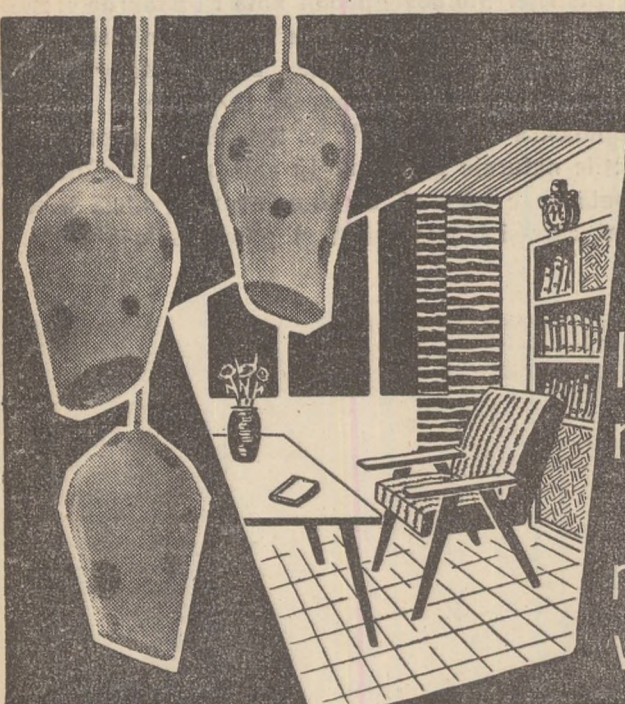
Panică între fete.

Desen de I. Cerepanov

Înainte de lovitură.
Desen de R. Ovivian

Pentru locuințe moderne lustre moderne vă oferă

I.I.S. „VITROMETAN”-MEDIAS

Întreprinderea raională de industrie locală
„Filimon Sîrbu” - Focșani
B-dul București nr. 19. Telef. 660-705

Vinde imediat din stoc disponibil
BUTOAIE DE STEJAR
500—1000 LITRI CAPACITATE

Cadouri

PLĂCUTE • UTILE • EFTINE

- SERVICII DE MASĂ, LICHIOR, CAFEA ETC.
- VASE DE FLORI ȘI BIBELOURI

PRODUSE DE FABRICA
FAIANȚA
SIGHIȘOARA

CENTROCOOP

VIZITAȚI MAGAZINELE

Magazin Universal
COOPERATIVA DE CONSUM UNIV.

Cooperativelor de consum

CARE VA OFERĂ MĂRFURI DE BUNĂ CALITATE ȘI SORTIMENTE VARIATE

Emulsia și loțiunea pentru bronzare fără soare

„Litoral”

Permite bronzarea pielii fără expunere la soare

Bronzarea se menține 4—6 zile

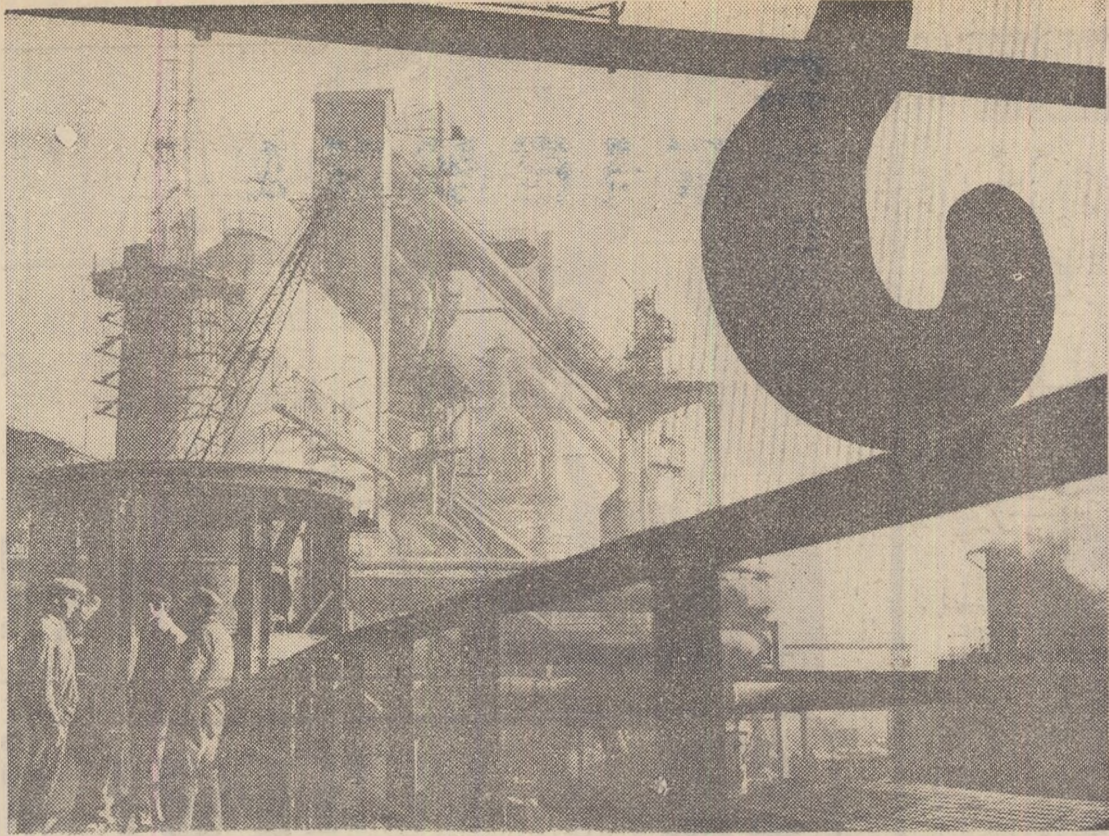
Consumați

PRODUSELE DE CALITATE SUPERIOARĂ DE CONSERVE ALE FABRICII **TECUCI**

Sînt conservate numai prin sterilizare și conțin vitamine și zaharuri naturale.

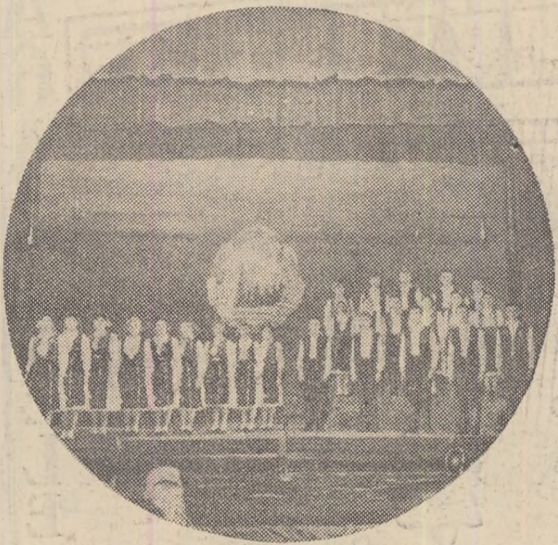
FABRICA DE CONSERVE **TECUCI**

In Hunedoara, „cetatea de foc“

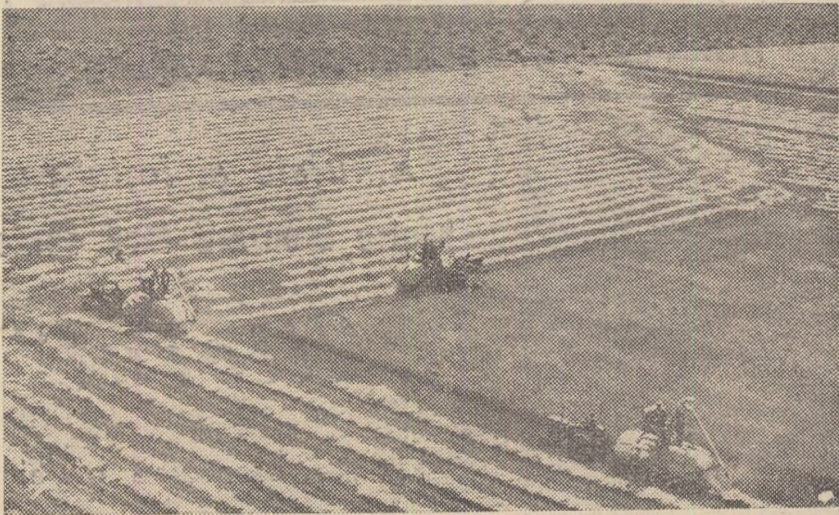

Deocamdată sint metraje. Fabrica din Bacău va face din ele confecții.

„Ce frumoasă e viața noastră!“ O spunem cu toții. In cazul de față, însă, e titlul programului prezentat la Festivalul bienal „I. L. Caragiale“ de căminul cultural din Lăzăreni (regiunea Crișana).

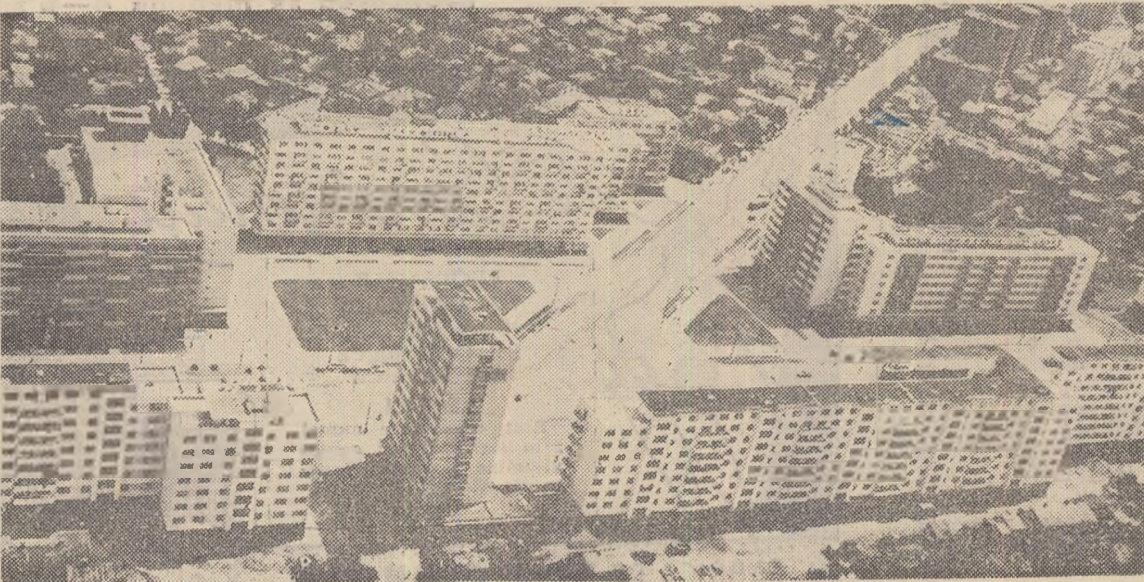
NOUA ROMÂNIE PITOREASCĂ

„Dobrogea cea stearpă“ a rămas o amintire. O amintire greu de crezut.

Cind Vlahuță a cîntat „România pitorească“, pitorescul vechii Romîni era alcătuit mai cu seamă din pripoare îmbrăcate în codri, din virtoape sălbatice, din drumurile tălăzuite ale plutelor, din vechi și negre minăstiri... Călătorînd de-a lungul Bistriței Moldovei poetul nota că pădurile erau bogate în căprioare, izvoarele în păstrăvi și apele Bistriței în lostrițe. Despre Onești, Comănești, Moinești n-avea ce spune... Bezna satelor nu-l putea inspira, sărăcia oamenilor nu putea predispuce la visare.

Noua Romînie, patria noastră din anul XV al Republicii populare, are un alt pitoresc. Frumusețile naturale pun acum în valoare marile înfăptuiri ale oamenilor. Țara toată ne e un cînt. Un imn de piatră, sticlă și beton, un imn al omului eliberat, care-și făurește sieși și patriei sale o nouă frumusețe.

Confruntarea între nou și vechi. Piața „3 Decembrie“ — București.

Se sădesc pădurile suspendate ale orașelor noastre